Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вlашагlкхета!

Серло

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГlАЛГlАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГlАЛГlАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕН МИНИСТРИЙ СОВЕТЕН ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ЕРА, 7 ДЕКАБРЬ, 1989 ШУ. ★ № 146 (7804). ★ Мах 3 кеп.

Яхьа дневник

Лаьрхlар кхоачашду

НГДУ мехкдаьттахоша капитальнин лаьттан кlален ремонт а еш, итташ къаьна скважинаш болх бе йолаяллийтай. Цар чура «lаьржа дошув» цlендаь хьаданкхара, мехкдаьтта тlоанашта низ тlалоаттабу хий, газ, lи чуухийташ. Иштта шоай къахьегам вlаштlехьбаьккхача мехкдаьттахоша рапорт делар 23 ноябре деррига технико-экономически хьокхамий пачхаьалкхен план кхоачашъярах. Цу юкъедисача денощка планагlа лаьрхlачул совгlа цар даьккхар 16200 тонн мехкдаьттен 60 миллион кубически метр гази. Йоалтlачул тlех маьхалъяьккхай бlаьш эзараш соммий маьха товарни продукци.

Зехьа мехкдаьтта ца дойтарах, электроэнерги кхоярах, заданел тlех продукци маьхалъяьккхарах укх шера НГДУ коллективо пачхаьалкхенна кхоаьд дукха эзараш сомаш. Къахьегама овсарле лакхъяра цхьайтта бетта задани ялх процент тlехкхоачашъяьй.

Мехкдаьттен газийогхача управленерча цехех цхьаьккха а яц тlаьнца декхараш дика тlехкхоачаш ца деш. Къаьстта дика болх беш я Асатуров Владимир Александровича кулгалдеча шоллагlча цеха коллектив.

Деша дай бац

Чакхдоалаш латт шийтталагlча пятилетка дикъалагlа шу. Долче, шоаш укх шера тlаьнца доккхий декхараш мишта кхоачашду А. Шерипова цlерагlча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода технологаша? Ер шу доладелча денз предприяте коллективо ара ца хецаш йисай кхойтта миллион совгlа сома маьха тайп-тайпара мехкдаьтта продукци. Шоай потребителашта продукци лоаттаpa дола договорни декхараш а гаьнна кхоачаш ца деш йисай из. Шин смежникашка цо дlа ца кхоачийташ йисай шийтта миллиони 790 эзари мах бела товарни продукци.

Иштта предприяте технологаша кхоачашъяьяц къахьегама овсарле лакхъяра, арахецача продукцега дlабода мах лохбара пачхаьалкхен план а. Йоагlачул дукхагlа бийдал, мехкдаьтта продукташ, электроэнерги, кхийола материалаш йоаярах укх шера пачхаьалкхенна йиъ миллион гаргга сом зе даьд завода коллективо. Лоацца аьлча, ше тlаьнцача декхарий цхьаькха пунктах лоархlаеш яц из. Долче, шоай деша дай хиннабац предприяте технологаш.

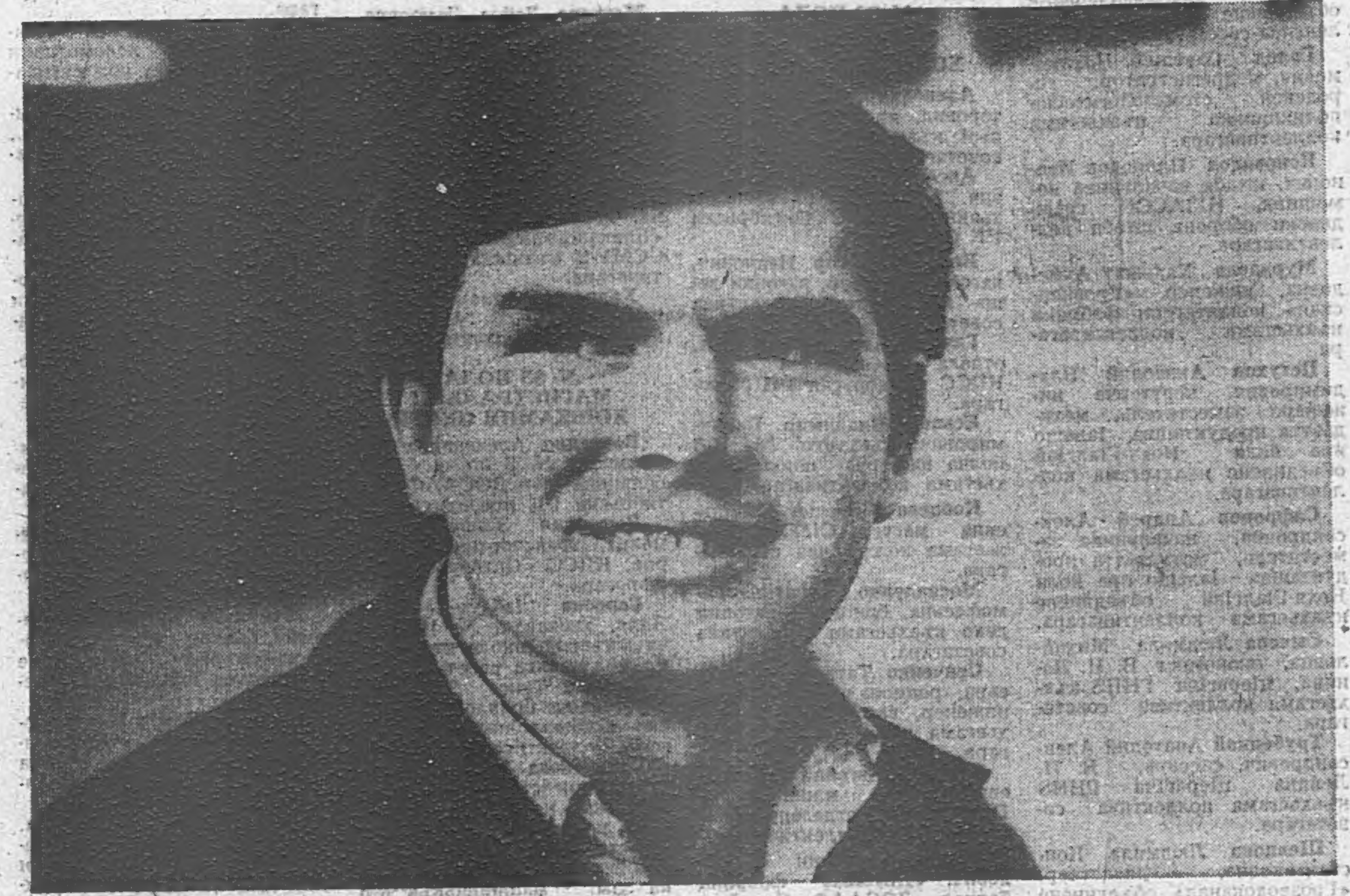

«Союзавтоматстром» ВНПО Грозненски опытно-экспериментальни заводе кlезига бац шоай декхараш массаза а тlехкхоачашдеш бола башха-дика производственникаш. Уж ба шоаш производства бизза бола дай а лоархlаш, предприяте коллектива сий лакха лоаттадара хьинар кхо ца деш къахьегаш бола машинашъераш. Цар цlераш йоахача хана эггара хьалхарчарца хьоахаву къона токарь Лорсанов Хаважи Абдул-Хамидович. Ше ханна къона вале а, шин балхах тlехдика кхеташ, даим хьалхалаттарий мугlарашта юкъе волаш хьавоагlарех ва Хаважи, аьле лоацца характеристика лу цунна предприяте кулгалхоша, цунца цхьана болх беча новкъосташа. Хьинаре къахьегарал совгlа ший новкъостащца товш, lимерза, доагтlаш дар юхь-духхьал дlаоалаш ва из. Цудухьа массане а лоархlаши сийдеш ва Хаважи.

СУРТА ТlА: токарь Х. Лорсанов. И. ПЛИЕВА сурт.

ТОЛАМАШ БЕ-БЕДА

Соахка, октябрь бетта, Шалински района «Предгорный» яхача совхозе цхьан бежана лаьрхlа 18 центнер доакъара единица яр. Хlаьта, хlанз укх боахаме lалащдаь доакъар соахкарчул 6,5 центнер доакъара единица кlеангагlа да.

— Укх шера ийчдаь доакъар тоъаргдий хьайбаш lангара даха? — аьнна соьхоза керттерча зоотехникага Габанукаев Аптега аз хаттар дича тешшаме «тоъаргда» аьлар цо. Бакъда, керттерча зоотехника оптимизмах теша хала да. Мишта тешаргва цох, нагахьа санна, соахка укх шерал дукха дукхагlа доакъар lалащдаь доллашехва бlаьстий ханал хьалха из кхоача а денна доалахой боахамашкара цар из ийдаь хилча. Хьажал шо, мел дукха производственни расходаш я цар цу гlулакха дlаухийтараш. Цкъа-дале, цкъаза яьста дlаи-хьан ухийта машинаш, шозлагl-дале, шозза дукхагlа ахча телаш доакъар ийдар. Тlаккха цунца, хьайбай себестоимость а лакхлу. Масала, соахка ийс бетта цхьа центнер дулха себестоимость 665 соми 82 кепиги дар, хlаьта шура — 41 соми 93 кепиги.

Иштта дале а, соахка совхоза хьайбаш леладерий вlаштlехьдаьлар 89 эзар сом пайда бе. Из пайда мишта хиннаб а, укх гlулакхах а шо дикагlа кхетаргдолаш дlахо мадарра дийцача бакъахьа хет сона. Долче, из пайда хьахиннаб хlара шера lаьдало тlехьабуаш болча боахамашта тlатохаш дола ахча теларах. Хlаьта, ер «Предгорный» яха совхоз а я цу категорена чуйоагlаш а 200 процент ахча ийдеш а я. Иштта из децаре дукха ха хургьяр совхоз кlоаг чура хьалъяла а ца могаш цу чу йиса.

Соахка ийс бетта 119 эзар сом денна бахача нахагара доахан ийцар совхозо, цар дозал 39 тонн а долаш. Хlаьта октябрь бетта кхы тlа 22 бежан ийцар. Цу юкъа лимит ца лаьрхlача совхозо мадехка дулх 69 тонн дар. Мадарра аьлча, боахамо ше даьккха дулх ийцачул дукха кlезигагlа хилар.

Нахагара хьайбаш хьайдар-м хlама дацар, пачхаьалкхенга дулх доккхара плана уж юкъедолхаш ца хилча. Хlаьта, пачхаьалкхенга дlаденнача хьайбаех 400 килограмм йолаш наггахьардараш мара ца хилар теркалдича, шеко йоаццаш ала мегаргда, хьайбаш укхаза лаьрхlа кхаьбадац аьнна.

Ер шу, укхаза толаме чакхдоаккхарг хилара шек воахаш да цхьаькха а. Соахкарчул 65 бежан дукхагlа дале а, бакъда укх хана соахка яьккха, шурага хьежача, из укх шера 355 килограмм кlезигагlа я. Цун бахьанаш дукха да. Цкъа-дале, племенной болх лерттlа дlахьош бац, шозлагl-дале, во болх беш я ветеринарни служба, иштта кхыдараш а.

Кхоачамбоацараш дlададехара де дезар да, ветеринарни зоотехнически балхаш тоадара. Хьата из пхе-ялх бетта вlаштlехьдаргдолаш хlама дац, цун лаьрххlа ха эш.

И. АСЛАХАНОВ.

Гlадвуга гlулакхаш

Укх денощка со хилар Сунженски районерча «Путь к коммунизму» яхача колхоза шурий комплексе. Дукха хувцамаш даьд колхоза кулгалхоша укх карарча шера, хьайбаш леладерий вахара хьалаш тоадара. Цу комплексера кхаь ферме къахьегаш бола хьайбаш леладераш, раьза болаш дукха дийцар цар шоай гlулакхаш хувцадаларах лаьца. Дика вlаштlехьдаьннад боахама кулгалхой цу комплексе столови, медпункт хьаела, царна эшача кхачан продукташца уж lалашбеш йола тика, дояркашта а скотникашта а салаlара лаьрхlа цlа хьалде.

Колхоза парторганизаце секретарацa Хаштыров Баширацa, тхо массанахьа хьежа чакхдьлар. Хоза бос бола кlир теха яр медпункт, хьайбаш леладерий цlа, столови.

Тха къамаьл хилар медпункте болх беш йолча Дзангиева lайнайца. Дукха болх бу lайнас хьайбаш леладераш уназцlена хургболаш. Цу комплексера доахан бруцеллез яха лазар кхийтта да, царца болх беш болча хьайбаш леладеращца шин ханханахьа прививкаш еш, кизга оттадеш, болх бу цо.

Столове чудаьлча безаме елаенна духьалъера тхона цхьа кхалсаг. Из яр Чадиева Марина, шин вахарах а белхах а лаьца дийцар цо тхона. Ткъаь шера цу боахаме доярка болх баьб цо. Даьхено дуккхача совгlаташца белгалъяьхай цун къахьегама коталонаш. Цо лелаю къахьегама ветеран, республика толашагlйола хьайбаш леладерхо, кхыйола сийдола цlераш. Могашал лаьгlъялар бахьан долаш, шийна безача а аттача а балха тlа хьожадьй Марина.

Комплекса заведующи волча Ганиев Назира дийцар ше кулгалдеча комплекса хьайбаш леладерех лаьца. Цхьа дезал санна барт а болаш шоай декхараш кхоачашде гlерт цу комплексера хьайбаш леладераш.

Л. ТУМГОЕВА.

КПСС XXVIII съезда накъадолхаш
КХОАЧАШДУЛУРГДОЛА ДЕКХАР

«Парте Нохч-Гlалгlай обкомо, республика Лакхехьарча Советон Министрий Советон хьаллаьцай хьатlадоагlача шера Грозне 200 эзар квадратни метр хула цlеноше а иштта цlеноше юрташка а хьалдарах йола къахьегамхой коллективай предложенеш. Уж хул пятилетка дlадахача кхаь шера хьалдаьчул 2,8-зза дукхагlа.

Мадарра аргда вай, из хала декхар да, бакъда, кхоачашдулургдолаш-м да. Из декхар кхоачашдара шерагlа йоаржае еза нах чубаха цlеноше хьалдара подрядни боахамеи способаш, предприятешен организацешен договораш а деш, вlашагlтоха деза низаши средствашии дукхагlа доаржаде деза индивидуальни цlеноше хьалделга. Хlаьта хlара хьалдеш латта цlа, объект гlишлон материалашца lалашъе еза».

«КПСС XXVIII съезда накъадахара дола гlулакхаш дара йола республика партийни комитетийи организацейи программа».

«Чечнигстрой» производственни гlишлош ена-монтажни объединене балхара дукха дlабувл нах. Уж денгара денга, беттагара беттага дукхагlа хул. Из гlулакх объединене теркалдац ала йиш яц. Балхара дlабувла нах юхаозара лаьрххlа гlулакхаш ду. Бакъда, цох хьахулар кlезига да. Укх цифраша хьагойт из. Дlабахача 10 бетта объединенера балхара дlаваьннав 4064 саг. Хlаьта балха хьайицав 3391 саг.

Къаьстта хала хlама да балхара профессионалаш дlабувлаш хилар. Балхара дlабувл йоккха опыт йола болхлой. Уж санна бола нах тlера бувлаш хилча 2000 шу тlакхоачаш хlара советски саг шин фусам йолаш хилийта яха программа мишта кхоачашъергья?

Гlишлонхой балхара дlабувлара бахьанех да царна чуlе фусам ца хилар. Масала, дlаяхача кхаь квартале дlаваьннача цаlи ахи эзар сагах 200 совгlа бола нах дlабайлар чуlе фусам ца хилар бахьан долаш. Шоаш нах чубаха цlеноше хьалдеш боллаше, фусам йоацаш биса нах ба уж.

Тоъаш яц гlишлонхой берашта яслеши берий бешамаши. Из а да цхьа бахьан.

Иштта балхара дlабаьннараш башха дукха а бац. Дукхa а дукхагlбараш балхара дlабаьннаб алапи кlезига хилар бахьан долаш. Тlаккха, кооперативашка алапи дукхагl ма ийдой. Цига дlаух гlишлонхой.

Фу дувцаргда укхаза — объединени критически хьал тlа я. Вайга, грозненцашка, хьакхача йоагlа квартираш чухургйола цlеноше даь йистедахар шеко йолаш да. Мадарра аьлча, кхоачаргъяц — гlишлош ю промышленность еха я. Дувцарах, дехарах хьахулаш хlама дац. Гlулакх хьаде деза. Хlаьта мишта дергда из, нагахьа санна бетташ, шераш гlишлонхой балха тlара дlабувлаши, хьанибеши дlаухаш хилча. Нагахьа санна вlаьлла хиланза яргйоаца кирпицкаш ца тоъаш хилча, кхыйола гlишлон материалаш ца йийцача а. Гlишлош хьалъеча зlамига а йоккха а механизаци ца тоъаш хилча, цхьаннахьа доаццача тайпара гlишлош еча кулгашца дукха къахьегаш хилча...

Укхаза белгалдаккха доагlа укх шера цlаьккха ца хиннача тайпара «Чечнигстрой» объединене подразделенешкара хьал телха хилар. Чlоагlа телха я къахьегама дисциплина, гlишлош хьалъеча бытовой хьалаш во хилар бахьан долаш наха дукхагlа хул профессиональни лазараш. Из бахьан долаш эггара дукхагlа балха ха йоаьйй ПМК-245, ССМУ-10, СМУ-11, СМУ-4, кхыча организацешка.

Лакхе вай хьоадаьдар ла йиш йоацаш дукха болхлой балхара дlабувлаш хилар. Хlаьта болаш болча нахага мабоагllара бохл байтилга а вlаштlехьдаьккхадац, гlишлош ю бригадаш йохаю, цар нах дуккхача объекташка дlа-са ухийт. Гlишлонхой цхьан моттигера вокх моттиге боахаш а кlезига йоаяц ха. Цу хlамаша бригадирашка йиш хилийтац шоай коллективашка хила мабоагlара болх вlаштlехьбаккха.

Кхы цхьаькха а да цlенхашттара бахьан — объединене дукха а дукхагlйола подразделенеш lай болх бара кийчъяьяц. Хила мабоагlара кийчъяьяц помещенеш. баа бlайха кхача бац. Тlоададаь барзкъа докъаде моттиг яц. Низкъала хlама а хинна дlаэттад кулгахйоахкорган хулийтилга. Бытовой помещенешка яц молаш дола хий леладе хlама а е кулгаш дила моттиг а.

Гlишлонхой коллективаш раьза хургйолаш гlишлош хьалъеча моттигашка мабоагlара къахьегам вlаштlехьбаьккхабац. Болх юхаувзаш а из мабоагlара дlа ца бохийташ а хlама да инструменташ кхоачам хилал ца хилар. Масала, дефицит а хинна дlаэттад штукатурка еча эшаш дола кодилгаш.

Объединене болхлоех ахаш гаргга бараш юрташкара хьаухаш ба. Цар новкъа дукха ха йов балха хьабоагlаш а цlаболхаш а. Иштта йовш йола ха царна цхьаькха маьхе лоархlаш а яц.

Цул совгlа, юртара ба яхаш царна шекараи даьттанеи талонаш телац. Укх денощка Заводской райисполкомо польски коарталаш дlа-са ийсйир болхлошта. Итташ йолча организацешта кхаьчар коартолаш, хlаьта эггара йоккхагlйола подразделени уж ца луш йисар.

Массехк ди хьалха болхлой тlахьожама комисси хьежар районни торгови отдело дефицит дlа-са мишта хьожаю. Гучадаьлар Заводской райисполком чайи кофеи далара объединени йицъеннилга. Хlаьта райисполкома гlулакхашка хьежача хеталу цо гlишлонхошта бойкот кхайкайча санна.

Укхаза ийса дий-теш гlишлонхой хьашташ лорделга. гlишлонхой профсоюза обкомои облсовпрофои мадоагlара теркал ца дар?

Нах балхара дlабувл алапи кlезига хиларах, болх хала хиларах, аьнна, белгалдаьккхар вай. Из бахьан долаш говза болхлой тоъаш бац. Хlаьта, дог дилла дита дезаш дий-теш уж ца тоъаш хилара гlулакх? Сона хетачох, из бокъалгахьа доаккхалургда йизза боахама расчет йичеи ше шийна доал де эттачеи, социальни проблемаш бокъонца кхоашийча.

Болхлой балха хьайибара, производственни коллективаш хьахилара гlулакх де деза массане а — бригадирашкара денз СМУ — начальникашка кхаччалца. Царна касттача хана хиланза даргдоаца хьалаш хилийта деза.

Гlишлонхо смена чакхъяллалца бе болх болаш хургволаш гlулакх вlаштlехьдаккха деза подразделеней кулгалхоша, линейни инженерно-технически болхлоша. Тlаккха доккхагlа хургда алапи, гlишлонхой балхара дlабуваргбац.

А. САДУЛАЕВ, тха спецкорр.

Хоржамашта кийчо еш

Кандидаташ увттабу

ДикъалагlчА декабре вай республике дlайолаеннай РСФСР, НГlАССР халкъа депутаталла кандидаташ увттабара къахьегамхой собранеш. Шин кандидаташ белгалбаьб Грозненски района «Тепличный» яхача совхоза коллективо а. Цун собране къамаьл даьча совхоза директоро З. Н. Амаевас предложени елар Грозненски номер 883 йолча хоржамий округе гlолла РСФСР халкъа депутаталла кандидат парте Нохч-Гlалгlай обкома хьалхара секретарь Доку Гапурович Завгаев оттаве, аьнна. Из предложени ерригача коллективо хьал а лаьца, цу хьакъехьа соцам тlаийцар.

Гlулакх иштта «шаьра» дlададаханзар Нохч-Гlалгlай АССР халкъа депутаталла кандидат оттавеча хана. Эггара хьалха белгалъяьккхар совхоза бригадира З. И. Рыбинай кандидатура. Амма, цо шин могашал дика яц, аьнна, самоотвод а йийха, совхоза директора Амаева Зулай Нукмановнай кандидатура ювца оттайир. Геттара раьза болаш тlаийцар из предложени болхлоша. Къамаьл даьча А. Санаевас, Я. Сулеймановас, Н. Сусуровас, ерригача коллективана хетар белгалдоаккхаш Амаевайна тlехьа кулгаш айде тlахьийхар нах. Собране дакъа лаьцача парте Грозненски райкома хьалхарча секретара Х. М. Витушева, шийна хетачох, гlулакхера саг ца хержача бакъахьа да аьлча а шоай деша тlера бовланзар собране доакъошхой. Совхоза болхлочо Ш. Исаева аьлар:

— Коллективана хов, депутат хилча дикагlа пайда лургбар малав. Амаевайла толашагlа кандидат вай совхозе вац. Нахаца lимерза я, царех дог лазаш я. Са шеко яц, из депутаталла хержача цо шин гlулакхаш тlехдика леладергхиларах. Хlаьта из гlулакхера саг я е болхло я бе-башха дац, цо болхлой хьашташ теркалдеш хилча.

Амаевас ше йийха самоотвод тlа а ца эцаш, собране соцам бир Гикаловски номер 71 йолча хоржамий округе гlолла НГlАССР халкъа депутаталла кандидат Амаева Зулай Нукмановна оттае, аьнна.

Республика кхы а дукхача къахьегамхой коллективаша увттабаьб депутаталла кандидаташ. Масала, Ачхой-Мартановски района «Новосельский» яхача совхоза къахьегамхоша парте Нохч-Гlалгlай обкома хьалхарча секретарах Д. Г. Завгаевх вир Грозненски номер 883 йолча округе гlолла РСФСР халкъа депутаталла кандидат. Иштта соцам тlаийцар цу района «Ореховский» яхача совхозе хиннача къахьегамхой собране а.

«Самашкинский» яхача совхоза къахьегамхоша Сунженски номер 139 йолча къаман-территориальни округе гlолла РСФСР халкъа депутаталла кандидат оттавир РСФСР Министрий Совета Председатель Александр Владимирович Власов, хlаьта НГlАССР халкъа депутаталла кандидат парте обкома секретарь Бениамин Афанасьевич Алехин оттавир совхоза коллективо.

Хоржамашта хьалхарча кампане эггара лоархlамегlа йола этап я хlанз дlайоласнар. Хlана аьлча, къахьегамхоша оттабаьча кандидатий деналга, хьаькъалга хьежжа дlахо дlагlоргья вай мехка демократизаце процесс. Хьагучох, из дика кхетадеш я республика къахьегамхой коллективаш.

Ч. МАНОЛИС.

* * *

Самардийнахьа Сунженски района XIX партсъезда цlерагlча колхоза кулгалхой, специалистий, болхлой собрани хилар. Из хетаьяр РСФСР, НГlАССР, моттигерча Советий халкъа депутаталла кандидаташ оттабара.

Собрани хьайийллар колхоза парткома секретара Нуднов Василий Васильевича. Цул тlехьагlа къамаьл дир колхоза правлене председатела Бочманов Алексей Николаевича. Цо зале гулбеннараш тlаьхьийхар РСФСР халкъа депутаталла КПСС ЦК Политбюро членалла кандидата, РСФСР Министрий Совета Председатела Александр Владимирович Власова кандидатура оттае. Кандидата вахара, къахьегама некъах дийцар цо. Собране дакъа лоацаш хиннараша цхьанне санна массане а хьаллаьцар из кандидатура.

НГlАССР халкъа депутаталла харжара А. Н. Бочманова кандидатура оттайир Р. В. Нуднова. Зале гулбеначар хьаллаьцар парткома секретара аьннар. Цул тlехьагlа моттигерча Советий халкъа депутаталла харжара кандидатураш оттайир. Спискашта юкъебахар хьинаре къахьегарца, общественни гlулакхаш дика леладарца белгалбаьнна нах.

Собране иштта дийцар хоржамашта хьалхара болх дlахо йодача хана шербарахи цу хьакъехьа де дезарехи.

М. САИДОВ.

Нохч-Гlалгlай АССР тlемен къахьегамен ветеранашка, бlухошка-интернационалисташка дола

КХАЙКАРАЛ

Мехка шерра боаржабаьб союзни а автономни а республикай Лакхехьарча Советe, моттигашкарча Советашка халкъа депутаташ харжара кийчо ярца бувзабеча политически болх. Республикански тlемен къахьегамен совето берригаш а тlахьех хоржамаш дара хьалхарча хоржамий кампанешка хьинаре дакъа лаца, областной партийни организацена перестройка яра, советски общества эргаяккхара бола партенийъ вахаре кхоачашбеча, КПСС XXVIII съезда кийчо еча гlулакхаца дешаца практически новкъостал де.

Парте а халкъа а вахара цу бехктохкамеча хана республика ветераний совето лерхl ветерански организацей ер декхараш кхоачашдара теркам тlаоза:

lаьдала органашка йlаьхий общественно-политически а вахара а опыт йола, пачхаьалкхен болх бара тlера, перестройкана мутlахьа, из бахьан долаш къовсам лоаттабеш бола ветерански организацей дикагlбола викалаш, наха лоархlаш, сийдеш, принципиальни, цlена бола нах хоржийтача хьинаре дакъа лацара. Альтернативни, демократически кlийлен тlа гласностеи гуччахьарча хьаяен хоржамаш чакхдахар гlо дара;

перестройка идеяшта, къахьегамхой хьашташта дизза жоп луш, халкъий доттагlал чlоагlдеш платформа йолча кандидаташта тlехьа кхаж тасса тlахьехаш харжархошта юкъе агитаци яра;

мамогга ветерански организацей лоархlам, хьинари денали айдара, иштта гласность, критика, самокритика дегlакхувлара, ветераний эшараштa терко яйтара, царна деш дола медицински гlулакх, цар жилищно-бытови хьалаш тоадайтара, lаьдала органаша тlемен къахьегамен ветеранашта, бlухой-интернационалисташта енна льготаши совленаши цlенхашта лораяйтара;

наха, къаьстта кагирхошта идейно-политически кхетам луча бокъонца бlухой хилара, вай мехка Октябрьски революци яьккхачул тlехьагlара истори цхьан оагlорахьара ха ца хьокхийтара, советски халкъа исторически карагlдаьннар санна цу хана хинна ийрча гlулакхаш хьадовзийтара. Ноахалашта юкъера бувзамаш толхаде, кагирхойи ветеранашеи шоайла хийра баха, цар патриотизмацара а интернационализмацара а бувзам хоадабе гlерташ къаьст-къаьстача «политикаша» леладечоа духьал хилара. Кагирхошта йlаьхий вахара опыт, доккхагlдолча ноахалий дикагlйола традицеш дlайовзийтара, уж социалистически даьхе доазув а доацаш дукха езаргйолаш, коммунистически идеалашта мутlахьа болаш, овсаре къахьега, Даьхе лорае кийча хургболаш хьалкхебара;

ленински къаман политика вахаре кхоачашъяра, халкъашта юкъера доттагlал чlоагlдара, хlара къам, цун культура лоархlа а лоархlаш цунца гlулакх леладелга вlаштlехьдаккхара, Советски Социалистически Республикай Союза тlакховда гlертачарна духьале яра хьадда къовсам лоаттабара;

ветерански общественность вай вахаре нравственни йоацача, воча явленешца, бюрократизмаца, кхааш ийдарца, шийна болча пайда хlама леладарца, боахам доал доацаш лелабарца, социалистически харцон факташца хьадда къовсам лоаттабе оарцагlъяккхара.

185 эзар сагах латтача ветераний отряда цlерагlа оаха шуга, республика харжархошка, дех хургдолча хоржамашка гlулакхаца, хьинаре хулга, ветерански организацешкарча кандидаташта тlехьа массаварг раьза а волаш кхаж тоссилга.

Къахьегамен тlемен ветераний республикански совета президиум.

Бархlазлагlа хержача Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета йийтталагlа сесси хьаелларах

Бархlазлагlа хержача Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета йийтталагlа сесси хьаелларгья хьалха хоам баь хиннача тайпара 13-ча декабре а ца еллаш, 1989 шера 9 декабре lуйрийна 10 сахьат даьлча КПСС обкома политически просвещене Цlагlа.

Депутаташта регистраци ергья 1989 шера 8 декабре lуйрийна 9 сахьат даьлча денз сайрийна 18 сахьат даллалца Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиуме (Победа пр. 29, 4-гlа этаж), 1989 шера 9 декабре — lуйрийна 8 сахьат даьлча денз КПСС обкома политически просвещене Цlагlа.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ХАЛКЪА ДЕПУТАТАШ ХАРЖАРА ЙОЛА ОКРУЖНОЙ ХОРЖАМИЙ КОМИССЕШ ВIАШАГIЙОХКАРАХ

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Указ

(ДIахододар. Доладур № 145 йолча номер тIа).

№ 21 ЙОЛА ВЕРХОЯНСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Ачаева Белита Адамовна, болхло, «Чечингстрой ПСМО СМУ-6 къахьегама коллективагара.

Байгираев Ахмед Сиражидинович, шофер, ДРСУ-7 къахьегама коллектива советагара.

Горбачевская Елена Владимировна, преподаватель, № 5 йолча музыкальни школа къахьегама коллективагара.

Кравцов Анатолий Михайлович, электросварщик, № 7 йолча специализированни треста Грозненски монтажни управлене къахьегама коллектива советагара.

Мищук Марина Викторовна, Н. Анисимова цIергIча НГНПЗ лаборант, ВЛКСМ Заводской РК бюрогара.

Павлова Людмила Васильевна, отдела начальник, № 7 йолча специализированни треста Грозненски монтажни управлене къахьегама коллектива советагара.

Полозов Борис Яковлевич, пенсионер, тIемен къахьегамен Заводской районни совета президиумгара.

Умаров Алик Такузович, вокхагIвола балхий производитель, «Чечингстрой» ПСМО СМУ-66 къахьегама коллективагара.

Хуражев Георгий Георгиевич, инженер, «Грозавтотехобслуживание» производственни объединене къахьегама коллектива советагара.

Чокаев Ахмед Сайпудинович, вокхагIвола инженер, «Грозавтотехобслуживание» производственни объединене къахьегама коллектива советагара.

Щепкин Анатолий Павлович, № 2 йолча Грозненски пассажирски автопредприятие шофер, КПСС Заводской РК бюрогара.

№ 22 ЙОЛА ГАГАРИНСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Берман Александр Семенович, группа заведующи, «Грозгипробиосинтез» института къахьегама коллективагара.

Григоренко Владимир Владимирович, слесарь, «Нефтемашсервис» Кълулбаседа - Кавказски центра къахьегама коллектива советагара.

Келоев Хасой Iийса, продавец, «Сакля» яхача мебельни тика коллективагара.

Недогреев Михаил Яковлевич, инженер, «Грозгипробиосинтез» института къахьегама коллективагара.

Перминова Екатерина Ивановна, «Чечингстрой» ПСМО инженерни кийчон центра начальника заместитель, КПСС Заводской РК бюрогара.

Савельев Георгий Андреевич, керттерча инженера заместитель, «Грознефтеоргсинтез» объединене ремонтно - механически завода къахьегама коллектива советагара.

Суруджанц Анна Яковлевна, воспитатель, № 20 йолча юкъерча школа къахьегама коллективагара.

Утекалко Нелля Вячеславовна, ученически профкома председатель, Грозненски мехкдаьтта техникума коллективагара.

Удовиченко Василий Федорович, мастер, СПТУ-1 къахьегама коллективагара.

Шамурзаев Ваха Сулейманович, пенсионер, тIемен къахьегамен ветераний Заводской РК бюрогара.

Эдильсултанова Халимат Сайпудиновна, Нохч-ГIалгIай пачхьалкхен пединститута студентка, ВЛКСМ Заводской РК бюрогара.

№ 23 ЙОЛА ИНДУСТРИАЛЬНИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Джаваншира Роберт Леонович, директора заместитель, Малхбоалехьарча электрически сетей къахьегама коллективагара.

Коренчук Константин Петрович, дефектоскопист, «Грознефтехимремстрой» треста къахьегама коллективагара.

Завгородний Алексей Олегович, «Грознефтехимремстрой» треста СРСУ-1 мастер, ВЛКСМ Заводской РК бюрогара.

Коротин Владимир Иванович, КИП слесарь, «Грознефтеоргсинтез» объединене приборремонтни мастерске къахьегама коллективагара.

Киргизова Татьяна Ивановна, «Грознефтехим» НПО опытни завода оператор, КПСС Заводской РК бюрогара.

Попова Таисия Григорьевна, оператор, «Грознефтеоргсинтез» объединене производственно - товарни контора къахьегама коллективагара.

Попов Николай Васильевич, электрослесарь, Малхбоален электрически сетий къахьегама коллективагара.

Резниченко Галина Васильевна, инженер - технолог, «Грознефтехим» НПО опытни завода къахьегама коллектива советагара.

Хаджаев Хьамзат Султанович, «Грознефтехимремстрой» треста каменщик, ВЛКСМ Заводской РК бюрогара.

Штейнберг Александр Юлианович, цеха начальника заместитель, «Грознефтеоргсинтез» объединене производственно - товарни контора къахьегама коллектива советагара.

Ютаева Аьсет Эдисултановна, бухгалтер, НГIАССР торговле министерства общепита торгово - закупочни объединене къахьегама коллектива советагара.

№ 24 ЙОЛА ЗАВОДСКОЙ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Агаджанов Сергей Михайлович, мастер, «Грознефтеоргсинтез» объединене жилищно - коммунальни управлене къахьегама коллективагара.

Байхаев Мутуш Байхаевич, оператор, В. И. Ленина цIергIча ГНПЗ къахьегама коллектива советагара.

Булахтина Светлана Борисовна, экономист, В. И. Ленина цIергIча ГНПЗ къахьегама коллектива советагара.

Валдонен Ильмар Иванович, мастер, № 2 йолча юкъерча профтехучилища къахьегама коллективагара.

Газиева Петамат Шамсудиновна, хьехархо, № 1 йолча школа - интерната коллективагара.

Дьяков Игорь Федорович, группа заведующи, «Грознефтехим» объединене института къахьегама коллективагара.

Мкртычев Аркадий Грантович, инженер, «Грознефтехим» объединене института къахьегама коллективагара.

Магомаев Магомед Саладинович, Ленина цIергIча ГНПЗ вокхагIвола оператор, ВЛКСМ Заводской РК бюрогара.

Санина Валентина Петровна, бухгалтер - экономист, «Грознефтеоргсинтез» объединене жилищно-коммунальни управлене къахьегама коллективагара.

Сивова Наталья Петровна, учебни даьккъа заведующи, № 2 йолча юкъерча профтехучилища коллективагара.

Хацкелева Тамара Леонтьевна, директор, № 21 йолча юкъерча школа коллективагара.

№ 25 ЙОЛА КИРОВСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Векмурзаев Леча Абдулхажиевич, пожарни, № 9 йолча военизированни пожарни даьккъа коллективагара.

Борисенко Таисия Павловна, лаборант, Грозненски биохимически завода къахьегама коллектива советагара.

Ковалев Александр Иванович, ОТК мастер, «Грозэнергоремонт» производственно - ремонтни предприяте къахьегама коллективагара.

Лашманова Светлана Алексеевна, инженер, Н. Анисимова цIергIча НГНПЗ къахьегама коллектива советагара.

Маханина Татьяна Васильевна, лаборант, Н. Анисимова цIергIча НГНПЗ къахьегама коллектива советагара.

Морозова Нина Яковлевна, инженер, «Грозэнергоремонт» производственно-ремонтни предприяте къахьегама коллективагара.

Попов Виктор Александрович, локомотива вокхагIвола машинист, «Грозэнерго» ТЭЦ-2 къахьегама коллектива советагара.

Стреляева Светлана Михайловна, инженер - лаборант, А. Шерипова цIергIча ГНПЗ къахьегама коллектива советагара.

Тазуркаев Рамзан Вахаевич, грузчик, Грозненски биохимически завода къахьегама коллектива советагара.

Успанова Майдат Касуевна, прибористка, А. Шерипова цIергIча ГНПЗ къахьегама коллектива советагара.

Яворский Юрий Иосифович, вокхагIвола инженер, № 10 йолча военизированни пожарни даьккъа коллективагара.

№ 26 ЙОЛА МЕНДЕЛЕЕВСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Абаева Любовь Шатеевна, секретарь - машинистка, вIашагIтехача Грозненски ТЭЦ къахьегама коллектива советагара.

Косенко Юрий Владимирович, директора заместитель, вIашагIтехача Грозненски ТЭЦ къахьегама коллектива советагара.

Куличкова Елена Ивановна, экономист, «Гидромеханизация» треста Грозненски спецуправлене къахьегама коллектива советагара.

Магомадова Лидия Сандовна, тара юлаш яр, общественни кхачан комбината къахьегама коллектива советагара.

Магамгазиев Муса Магомедович, машинист, «Чечингстрой» объединене гIишлош еча механизаци яра треста къахьегама коллектива советагара.

Пищук Владимир Трофимович, цеха начальник, вIашагIтехача Грозненски ТЭЦ къахьегама коллектива советагара.

Тарасова Людмила Викторовна, комплектовщик, «Нефтехимзапчасть» Грозненски завода къахьегама коллектива советагара.

Умаров Ширбан Ибрагимович, инженер, «Нефтехимзапчасть» Грозненски завода къахьегама коллектива советагара.

Хаджиев Али Абдулхакимович, шофер, «Чечингстрой» объединене гIишлош еча механизаци яра треста къахьегама коллектива советагара.

Шевцова Галина Георгиевна, пенсионерка, тIемен къахьегамен ветераний Заводской районни совета президиумгара.

Якунина Ольга Владимировна, машинистка, общественни кхачан комбината къахьегама коллектива советагара.

№ 27 ЙОЛА НОВОАЛДЫНСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Артеменко Лариса Леонидовна, делопроизводитель, мехкдаьтта продукташ чудоттара йолча Грозненски предприяте къахьегама коллектива советагара.

Атоян Лидия Григорьевна, инженер - конструктор, Грозненски радиотехнически завода къахьегама коллектива советагара.

Губанов Михаил Александрович, регулировщик, Грозненски радиотехнически завода къахьегама коллектива советагара.

Евсеев Александр Семенович, машинист, «Грознефтеоргсинтез» объединене автотранспортни контора къахьегама коллективагара.

Кхаяев Заур Шахидович, шофер, «Чечингражданстрой» треста гIишлош еча механизаци яра участка къахьегама коллективагара.

Скучинин Евгений Сергеевич, шофер, «Грознефтеоргсинтез» объединене автотранспортни контора къахьегама коллективагара.

Степаненко Сергей Владимирович, Грозненски радиотехнически завода слесарь - сборщик, ВЛКСМ Заводской РК бюрогара.

Салов Алексей Викторович, инженер, Грозненски радиотехнически завода къахьегама коллектива советагара.

Худайнатов Роман Шальмуевич, шофер, «Грознефтеоргсинтез» объединене автотранспортни контора къахьегама коллективагара.

Харикиков Хамид Тагирович, пенсионер, тIемен къахьегамен ветераний Заводской районни совета президиумгара.

Эдильгириев Шамсудин Салгиреевич, начальника заместитель, «Чечингражданстрой» треста гIишлош еча механизаця яра участка къахьегама коллективагара.

№ 28 ЙОЛА СТРОИТЕЛЬНИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Баштарова Татьяна Николаевна, отдела начальник «Чечингстрой» ПСМО УПТК къахьегама коллектива советагара.

Болотова Вурлият Шихмурзаевна, счетовод, «Чечингстрой» ПСМО ЖКК къахьегама коллектива советагара.

Гагиев Урусхана Руслан, инженер, «Чечингражданстрой» ПСМО къахьегама коллектива советагара.

Далаева Аза Эльмурзаевна, кассир, «Чечингстрой» ПСМО ЖКК къахьегама коллектива советагара.

Давиденко Михаил Иванович, инженер, «Чечингстрой» ПСМО СМУ-7 къахьегама коллектива советагара.

Елкин Михаил Александрович, бригадир, «Чечингстрой», ПСМО СМУ-7 къахьегама коллектива советагара.

Исраилова Тоита Адамовна, болхло, «Чечингстрой» ПСМО УПТК къахьегама коллектива советагара.

Кузьменко Николай Павлович, бригадир, Нохч-ГIалгIай хладокомбината къахьегама коллектива советагара.

Магомаев Аслан Байсултанович, «Чечингстрой» ПСМО гIишлон - монтажни управлене газоэлектросварщик, ВЛКСМ Заводской РК бюрогара.

Сайдаев Алхазур Лемаевич, комсомола комитета секретарь, СПТУ-9 къахьегама коллектива советагара.

Хетагурова Наталья Владимировна, инженер, СПТУ къахьегама коллектива советагара.

№ 29 ЙОЛА ТАМАНСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Бондаренко Клариса Георгиевна, лор, городской стаматологически поликлиника къахьегама коллективагара.

Булгакова Галина Владимировна, инженер, «Грозненская» кондитерски фабрика къахьегама коллективагара.

Булавинцева Людмила Георгиевна, лабораторе заведующи, «Грозводоканал» объединене къахьегама коллектива советагара.

Голод Савелий Нохимович, медрегистратор, городской стоматологически поликлиника къахьегама коллективагара.

Коновалов Иллиодор Иванович, штаба начальника помощник, НГIАССР граждански оборона штаба коллективагара.

Мурадова Хаджижат Ахмедовна, инженер, «Грозненская» кондитерски фабрика къахьегама коллективагара.

Петухов Анатолий Владимирович, керттерча инженера заместитель, мехкдаьтта продукташца Iалашо яра йола Нохч-ГIалгIай объединене къахьегама коллективагара.

Сафронов Андрей Александрович, начальника заместитель, мехкдаьтта продукташца Iалашо яра йола Нохч-ГIалгIай объединене къахьегама коллективагара.

Сычева Людмила Михайловна, экономист, В. И. Ленина цIергIча ГНПЗ къахьегама коллектива советагара.

Трубецкой Анатолий Александрович, слесарь, В. И. Ленина цIергIча ГНПЗ къахьегама коллектива советагара.

Шевцова Людмила Константиновна, диспетчер, «Грозводоканал» объединене къахьегама коллектива советагара.

№ 30 ЙОЛА ЧЕРНЫШЕВСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Бугрова Нина Васильевна, инженер, «Грозэнерго» ПОЭЭ къахьегама коллективагара.

Бокарев Эдуард Леонидович, бюро начальник, «Грозэнерго» ПОЭЭ къахьегама коллективагара.

Байдаева Айзам Алиевна, «Чечингфото» производственни объединене инженер-нормировщик, ВЛКСМ Заводской РК бюрогара.

Вартанова Ирина Арташесовна, юрисконсульт, «Грознефтеоргсинтез» объединене болхлой Iалашбара отдела къахьегама коллективагара.

Велиева Жасмин Бадрудиновна, продавец, Заводской районни розничи торгови объединене къахьегама коллектива советагара.

Мальсагов Саварбика Руслан, товаровед, «Грознефтеоргсинтез» объединене болхлой Iалашбара отдела къахьегама коллективагара.

Маняхин Владимир Александрович, инспектор, НГIАССР чурча гIулакхий министерства аппарата коллективагара.

Симаков Александр Владимирович, инспектор, НГIАССР чурча гIулакхий министерства аппарата коллективагара.

Садыков Ризван Ваудинович, инженер, «Чечингстройтранс» объединене № 1 йолча автохозяйства къахьегама коллективагара.

Хучраева Гульжан Магомед - Ананиевна, продавец, Заводской районни розничо-торгови объединене къахьегама коллектива советагара.

Эзирбаев Борис Гандалоевич, инженер, «Чечингстройтранс» объединене № 5 йолча автохозяйства къахьегама коллективагара.

№ 31 ЙОЛА ЦЕНТРАЛЬНИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Бадалян Нина Степановна, инженер, технически инвентаризаце бюро къахьегама коллективагара.

Вихрева Елена Евгеньевна, центральни городской библиотека керттера библиотекарь, ВЛКСМ Заводской РК бюрогара.

Жидаева Наталья Васильевна, заведующе заместитель, Грозненски городской финансови отдела къахьегама коллективагара.

Котиев Iумара Руслан, инженер, технически инвентаризаце бюро къахьегама коллективагара.

Кузнецова Любовь Викторовна, йоккхагIйола инженер, «Чечингражданпроект» института къахьегама коллектива советагара.

Левинбук Михаил Исаевич, группа кулгалхо, ГрозНИИ къахьегама коллектива советагара.

Монахова Алевтина Викторовна, ведущи инженер, «Чечингражданпроект» института къахьегама коллектива советагара.

Павленко Лариса Николаевна, библиотека заведующи, ГрозНИИ къахьегама коллектива советагара.

Цона Марина, инженер, «Чечингражданпроект» института инженер, ВЛКСМ Заводской РК бюрогара.

Эдильсултанов Ширвани Харонович, министра зам., НГIАССР торговле министерства къахьегама коллективагара.

Эльбиев Шамсудин Абдулхамидович, керттера механик, НГIАССР бахача наха бытовой гIулакхаш дара министерства къахьегама коллективагара.

Октябрьски район

№ 32 ЙОЛА НЕКРАСОВСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Александрова Ирина Викторовна, инженер, ст. Грозный къахьегама коллектива советагара.

Аксенов Николай Антонович, вагонни депо вагонаш хьайнер, КПСС Октябрьски РК бюрогара.

Бобров Виктор Иванович, вагонаш хьайнер, вагонни депо къахьегама коллектива советагара.

Глинко Алла Семеновна, отдела начальника зам., КПСС Октябрьски РК бюрогара.

Еськин Владимир Владимирович, хьехархо, № 106 йолча юкъерча школа къахьегама коллективагара.

Кобцева Наталья Васильевна мастер, СПТУ-7 къахьегама коллектива собранегара.

Москаленко Валентина Тимофеевна, бригадир, вагонни депо къахьегама коллектива советагара.

Сенченко Татьяна Сергеевна, рационализацена вола инженер, вагонни депо къахьегама коллектива советагара.

Сорокин Евгений Геннадьевич, лор, машиннаькъа Грозненски отделене СЭС къахьегама коллективагара.

Чиркин Геннадий Эдуардович, «Дружба» фабрика болхло, ДОСААФ Октябрьски РК президиумгара.

Шемелева Алпату Юнусовна, методист, ст. Грозный къахьегама коллектива советагара.

№ 33 ЙОЛА КРАСНОФЛОТСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Абдулаев Александр Абдулович, ведущи конструктор, «Нефтегазпромавтоматика» СПКБ къахьегама коллектива советагара.

Белкин Владимир Александрович, слесарь, «Кавказгазспецстрой» треста Грозненски СМУ къахьегама коллектива советагара.

Денкин Александр Викторович, инженер, ВЛКСМ Октябрьски РК бюрогара.

Каграманли Анжела Григорьевна, розничи торгови объединене санитарни лор, «Красный Крест» общества Октябрьски районни организацегара.

Карагодин Владимир Николаевич, сектора начальник, «Чеченингушагропромпроект» института къахьегама коллективагара.

Колкова Светлана Васильевна, инженер, «Нефтегазпромавтоматика» СПКБ къахьегама коллектива советагара.

Льянов Оарцхой Союп, слесарь, «Севкавгазспецстрой» треста Грозненски СМУ къахьегама коллектива советагара.

Осмаева Сацита Магометовна, экономист, «Чеченингушхлебопродукты» объединене къахьегама коллективагара.

Садулаева Малика Аламатовна, юрист, зеленстрой ремонтно-гIишлон участка къахьегама коллективагара.

Труфонова Зинаида Ивановна, группа кулгалхо, «Чеченингушагропромпроект» института къахьегама коллективагара.

Юсупов Каимхан Юнусович, архитектор, ДОСААФ Октябрьски РК президиумгара.

№ 34 ЙОЛА ЯРОСЛАВСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Арчаков Султана Махьмад, Карьероуправлене директора зам. Карьероуправлене къахьегама коллективагара.

Ахьядова Хазман Денилбековна, бухгалтер, НГIАССР МП ТПО РСУ къахьегама коллектива советагара.

Гацаев Топа Махмудович, 2-ча горбольница лор, ДОСААФ Октябрьски РК президиумгара.

Голосова Елена Викторовна, инженер, «Оргэнергонефть» инженерно-техничечески треста Грозненски пусконаладочни управлене къахьегама коллективагара.

Дадаева Тамара Юсуповна, пенсионерка, улични комитета председатель, «Красный Крест» общества Октябрьски районни организацегара.

Демилова Раиса Саид-Хасановна, экономист, «Чечингдорремонтстрой» треста къахьегама коллективагара.

Квасникова Мария Александровна, товаровед, «Орбита» № 7 йолча фирменни тика къахьегама коллектива советагара.

Матуева Лейла Лемаевна, хьехархо, «Знание» общества Октябрьски районни организаце президиумгара.

Пейзулаева Мария Адиловна, хьехархо, къорача берашта йолча школа-интерната къахьегама коллективагара.

Удалова Людмила Петровна, йоккхагIйола экономист, «Кавказгазспецстрой» треста ССМУ-2 къахьегама коллективагара.

Хаирова Светлана Павловна, акушерка, № 2 йолча къахьегама коллективагара.

№ 35 ЙОЛА МАГИСТРАЛЬНИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Власенко Александра Николаевна, № 5 йолча горбольница лор, ДОСААФ Октябрьски РК президиумгара.

Высоцкая Эльвира Адамовна, транспортни прокурор, КПСС Октябрьски РК бюрогара.

Героева IабдулВоахIапа Ляля, хьехархо, № 18 йолча юкъерча школа къахьегама коллектива советагара.

Газиева Танса Токаевна, хлебозавода болхло, Грозненски хлебокомбината къахьегама коллектива советагара.

Гайрбекова Луиза Ибрагимовна, инспектор, ремонтно-монтажни комбината къахьегама коллектива советагара.

Котелевский Николай Викторович, дистанце начальника зам. машиннаькъа н/р болхлой дистанце къахьегама коллектива советагара.

Кунаев Ахмед Ахмедович, «Чечингобувьбыт» объединене болхло, ВЛКСМ Октябрьски РК бюрогара.

Лабазанова Аба, болхло, Грозненски хлебозавода къахьегама коллектива советагара.

Рашидов Рахман Хагмагомедович, бухгалтер, Респотребсоюза ремонтно-монтажни комбината къахьегама коллектива советагара.

Серцненко Василий Георгиевич, пенсионер, тIемен къахьегамен ветераний Октябрьски районни совета президиумгара.

Тангиева Уматгире Марет, бухгалтер, Грозненски хлебокомбината къахьегама коллектива советагара.

№ 36 ЙОЛА МИЧУРИНСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Заурбеков Лема Увайсович, хьехархо, № 51 йолча юкъерча школа къахьегама коллективагара.

Захарова Лидия Александровна, «Грознефтемашремонт» начальника заместитель, КПСС Октябрьски РК бюрогара.

Ковалева Наталья Михайловна, «Силуэт» объединене швея-мотористка, ВЛКСМ Октябрьски РК бюрогара.

Медаев Махмет Юдипович, склада зав., «Силуэт» объединене къахьегама коллектива советагара.

Михайлов Виктор Александрович, локомотивни депо машинист, ДОСААФ Октябрьски РК президиумгара.

Онойко Алла Васильевна, инженер, «Чеченингушводмелиорация» объединене № 1 йолча дIа-юха лелача механизированни колонна къахьегама коллективагара.

Попиченко Тамара Васильевна, табельщица, «Грознефтемашремонт» производственно-технически гIулакхаш деча предприяте къахьегама коллективагара.

Собралиев Муса Ломалиевич, мастер, СПТУ-3 къахьегама коллективагара.

Скрипникова Елена Павловна, преподаватель, СПТУ-13 къахьегама коллективагара.

Хакичева Малкан Шадетовна, хьехархо, № 16 йолча юкъерча школа къахьегама коллективагара.

Шерстикова Галина Ефремовна, хьехархо, № 16 йолча юкъерча школа къахьегама коллективагара.

№ 37 ЙОЛА ХАНКАЛЬСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Агашкова Светлана Владимировна, инженер, Горэлектросета къахьегама коллектива советагара.

Башаева Шема Вахаевна, йоккхагIйола продавец, «Орбита» фирменни тика къахьегама коллектива советагара.

Бацаев Хизар Умарович, локомотивни депо бригадир, КПСС Октябрьски РК бюрогара.

Дутаев Султан Ахмедович, хьехархо, № 2 йолча школа-интерната къахьегама коллективагара.

Мещерякова Лидия Михайловна, инженер, СМУ-2 къахьегама коллективагара.

Сухарада Алла Александровна, инженер, ВОГ УПП къахьегама коллектива советагара.

Сагова Мухтара Мовлатхан, инженер, «Промжелдортранс» объединене къахьегама коллективагара.

Токарева Любовь Васильевна, инженер, «Промжелдортранс» объединене къахьегама коллективагара.

Хатуев Султан Хатаевич, автогрейдерист, «Чечингдорремонтстрой» треста ДРСУ-1 къахьегама коллектива советагара.

Чучаев Вахит Хусейнович, продавец, «Стройматериалы» объединене къахьегама коллектива советагара.

Эдилсултанова Элеонора Ширвановна, хьехархо, № 23 йолча юкъерча школа къахьегама коллективагара.

№ 38 ЙОЛА ВОЙКОВСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Голованов Виктор Александрович, Нохч-ГIалгIай химзавода экструдорщик, КПСС Октябрьски РК бюрогара.

Головина Надежда Ивановна, техник, локомотивни депо къахьегама коллективагара.

Гончарова Олимпиада Геннадиевна, лабораторе зав., «Чечингбыт» объединене къахьегама коллективагара.

Истамулов Салман Лукманович, инженер, «Чечингобувьбыт» объединене къахьегама коллективагара.

Карпенко Иван Кириллович, бригадир, локомотивни депо къахьегама коллективагара.

Кожевников Игорь Федорович, депо начальника гIонча, локомотивни депо къахьегама коллективагара.

Костякова Асия Резадиновна, хьехархо, № 91 йолча юкъерча школа къахьегама коллективагара.

Кравченко Петр Александрович, машинист, локомотивни депо къахьегама коллективагара.

Мукулова Хадишат Авхадовна, болхло, «Чеченингушплодосемпром» объединене къахьегама коллектива советагара.

Паталова Эльза Махмудовна, коммендант, «Орджоникидзетрансстрой» треста СМП-131 къахьегама коллективагара.

Попова Вера Петровна, кондитер, Грозненски вагонни-ресторанний хозрасчетни предприяте къахьегама коллективагара.

Стукалина Татьяна Михайловна, юрисконсульт, узловой транспортно-экспедиционни предприяте къахьегама коллективагара.

№ 39 ЙОЛА КУЗБАССКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Аветисян Давид Михайлович, Iилман болхло, «Промавтоматика» ВНИПИ къахьегама коллектива советагара.

Буряева Ольга Бастровна, лор, туббольница къахьегама коллективагара.

Горбунов Юрий Юрьевич, «Промавтоматика» ВНИПИ инженер, ДОСААФ Октябрьски РК президиумгара.

Зарубин Виталий Кузьмич, пенсионер, тIемен къахьегамен ветераний Октябрьски районни организаце президиумгара.

Кузыгова Ахьмада Хадижат, библиотекарь, «Промавтоматика» ВНИПИ къахьегама коллектива советагара.

Капинцев Валерий Юрьевич, служащи.

Коблахова Наталья Александровна, техник-лаборант, ГТПС СМУ-3 къахьегама коллектива советагара.

Матрашина Валентина Григорьевна, инженер, «Промавтоматика» ВНИПИ къахьегама коллектива советагара.

Самойленко Галина Николаевна, йоккхагIйола инспектор, «Промавтоматика» ВНИПИ къахьегама коллектива советагара.

Христюченко Зинаида Евловна, хьехархо, № 25 йолча къахьегама коллективагара.

Хамидова Зура Валидовна, инспектор, «Дружба» картанажни фабрика къахьегама коллективагара.

№ 40 ЙОЛА БАГРАТИОНСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Абаева Зура Джабраиловна, бухгалтер, «ЧИдорремстрой» треста Грозненски спец. РСУ къахьегама коллективагара.

Баллер Владимир Карлович, военрук, № 46 йолча юкъерча школа къахьегама коллективагара.

Гадаева Зулай Камаловна, звеньевая, «Пригородный» совхоза къахьегама коллектива советагара.

Данаев Леча, шофер, «Пригородный» совхоза къахьегама коллектива советагара.

Зурабов Хьамида Махмуд-Iаддал, обувной фабрика экономист, ВЛКСМ Октябрьски РК бюрогара.

Костикова Ирина Владимировна, № 30 йолча юкъерча школа хьехархо, «Знание» общества Октябрьски районни организаце президиумгара.

Крупнова Людмила Ивановна, хьехархо, № 30 йолча юкъерча школа къахьегама коллективагара.

Магеррамов Вахид Магеррамович, ГО штаба начальник, Грозненски электромеханически завода къахьегама коллектива советагара.

Сорокина Вера Александровна, болхло, Грозненски обувной фабрика къахьегама коллектива советагара.

Серегина Роза Дмитриевна, контролер, Грозненски обувной фабрика къахьегама советагара.

Тангиев Маншарипа Муслим, мовхьаш хьайидер, Грозненски обувной фабрика къахьегама коллектива советагара.

№ 41 ЙОЛА ОСТРОВСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Барабанов Николай Федорович, инженер, «Промавтоматика НПО опытни завода къахьегама коллектива советагара.

Вазнева Нина Алексеевна, инженер, «Октябрьнефть» НГДУ къахьегама коллектива советагара.

Красникова Лариса Дмитриевна, хьехархо, № 29 йолча юкъерча школа къахьегама коллективагара.

Кравченко Елена Александровна, бухгалтер, «Октябрьнефть» НГДУ къахьегама коллектива советагара.

Ковалева Оксана Геннадиевна, бухгалтер, Октябрьски УБР къахьегама коллективагара.

Ларин Владимир Семенович, преподаватель, СПТУ-4 къахьегама коллективагара.

Мусаев Iийса Ахмедович, шофер, «Грознефть» объедине технологически транспорта Октябрьски управлене къахьегама коллективагара.

Мазаев Махьмуд Баудинович, 5-ча горбольница урологически отделене заведующи, КПСС Октябрьски РК бюрогара.

Тарасова Зинаида Александровна, кладовщик, Октябрьски УБР къахьегама коллективагара.

Хадисов Ваха Мансурович, группа начальник, «Грознефть» объединене технологически транспорта Октябрьски управлене къахьегама коллективагара.

Червинская Лариса Афанасьевна, инженер, «Грознефть» объединене технологически транспорта Октябрьски управлене къахьегама коллективагара.

№ 42 ЙОЛА НАХИМОВСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Аксененко Григорий Григорьевич, ГО штаба начальник, машиннаькъа больница къахьегама коллективагара.

Андианова Елизавета Александровна, инженер, Кълулбаседа - Кавказски магистральни нефтепроводий управлене къахьегама коллективагара.

Дородный Анатолий Васильевич, наладчик, наькъа Грозненски дистанце къахьегама коллективагара.

Ивановская Татьяна Яковлевна, химзавода инженер, «Знание» общества Октябрьски районни организаце президиумгара.

Коваленко Юрий Васильевич, профкома председатель, Кълулбаседа - Кавказски магистральни нефтепроводий управлене къахьегама коллективагара.

Куров Дмитрий Александрович, электроснабжене Грозненски дистанце электромеханик, КПСС Октябрьски РК бюрогара.

Кутузов Абуязит Султанович, завода директор, № 4 йолча Грозненски хлебозавода къахьегама коллектива советагара.

Норненко Алла Ивановна, бувзама дистанце болхло, ВЛКСМ Октябрьски РК бюрогара.

Огурцов Петр Алексеевич, инженер, электроснабжене Грозненски дистанце къахьегама коллективагара.

Читаева Альвина Хамидовна, хьехархо, № 57 йолча юкъерча школа къахьегама коллективагара.

Эзерханов Назарбек Нажмудинович, инженер, химзавода къахьегама коллективагара.

№ 43 ЙОЛА ВОЛОГОДСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Алавердин Репсима Шмавоновна, хьехархо, № 9 йолча юкъерча школа къахьегама коллективагара.

Андриенко Наталья Алексеевна, хьехархо, № 9 йолча юкъерча школа къахьегама коллективагара.

Бережкова Светлана Викторовна, болхло, Октябрьски районни розничи торгови предприяте къахьегама коллектива советагара.

Ганаева Габарик Вахидовна, хьехархо, № 53 йолча юкъерча школа къахьегама коллективагара.

Етова Светлана Викторовна, пенсионерка, тIемен къахьегамен ветераний Октябрьски районни совета президиумгара.

Индербиев Казбек Имранович, ЧИавтодора инженер, ВЛКСМ Октябрьски РК бюрогара.

Карпов Александр Викторович, керттера механик, «Грозтрубопроводстрой» СМУ-1 къахьегама коллективагара.

Кривошеин Анатолий Владимирович, СПТУ-7 военрук, ДОСААФ Октябрьски РК президиумгара.

Сурцева Людмила Николаевна, мастер, Октябрьски районни рознично - торгови предприяте къахьегама коллектива советагара.

Шашкова Алла Павловна, бюро начальник, «Промавтоматика» НПО опытни завода къахьегама коллективагара.

Юрченко Дмитрий Николаевич, инженер, «Октябрьнефть» НГДУ къахьегама коллективагара.

(ДIахододар хургда).

Хьан га доаккхаргда?

Профсоюзни конференцера заметкаш

Госторговлен потребительски кооперацен болхлой профсоюза отчетно-хоржамий конференци карагIдаьнна дикадар дувцаш чакхъяьлар. Укхаза кхоачамбоацараш тIагIолла хьоа мара динзар. ДIауйла елл оаша, из дIайолаенна ши сахьат даьлча, мадарра аьлча, доклада тIехьа хьалхе кийчъяьча текстаца массехк саго къамаьл дича, пренеш соцаелга дийхар. Хьалхара дакъа чакхдаьлча цигара дIабаха безам болаш дукха бар, цхьабакъда, делегаташ дIа ца бохийташ совцабар духьа гардеробе багIачарна хьалхадаьккхадар профсоюза обкома болхлоша аллалца цар пальтош дIа ма ле, аьнна.

Конференци цу хьале ерзайир профсоюза обкома председателa Г. Лопатина яьча докладо. Цо белгалдаьхар цхьадола толамаш, тIаккха теркам тIаззар профсоюзаша цу дакъе болх беча наьха къахьегама хьалаш тоадара йоакхо ергхилара. Иштта белгалдаьккхар, госторговлен потребительски кооперацен бахача наха гIулакх делга тоадара йолча ерригача таронех пайда ца ийцалга. Геннадий Власович из критика ший коллегашта новкъа хургйоацача оагIорахьа ерзайир. Цо аьлар, гIуланхаш дика дац дохка товар ца хилар бахьан долаш. Бакъда, объективни халонаш укхаза йолаш я. Уж хилча бакъахьа дацар-те, геттара кIезигача боараме хьаухаш йола дефицит лер йоацаш йовргйоацаш, е бовзача, бевзача наьха бе кхоачаргйоацаш, мадарра аьлча, болхлочунга, колхозхочунга, инженерага, лорага кхоачаргйолаш хIама дича. Ховш ма хиллара цу гIулакха нах раьза бац. ХIаьта торговле болхлоша наха хетар вIалла теркал а дац.

Бакъда, могаде деза, даькъерча профсоюзаша шоай болхлой йоакхо еш хилар. Доклада тIа дар кулг-карадеча балхашта, цу даькъе, товар тIадоттарен тIера Iодаккхарен процесса механизаци ярца дувзаденна дешаш. Докладе иштта критика йир товараш хьаухийтача промышленни а юртбоахама а предприятей къахьегама коллективашта кхачан товараш расфасовка а яь хьа ца кхухьийташ хиларах. Кхета веза торговле болхлоех, цар чуIе фусамаш, берий беша моттигаш, салаIа цIеношка, санаторешка путевкаш екъача шоай терко яр дехарах. Цхьабакъда, госторговлен потребительски кооперацен болхлоша шоай клиентащца — къахьегамхоща, колхозхоща, интеллигенцеца дог деларгдолча тайпара леладац гIулакх.

Профсоюза обкома хьоа ца еш йитар цу даькъера болхлоша шоашта болча пайдана харцахьа хIамаш леладара факташ. Хетаргахьа, администрацен профсоюзен шоай оагIорахьара уж гIулакхаш леладеча наьха хьакъехьа хIанз санна мара де дезараш тIа ца эце, уж ийрча гIулакхаш юкъера дIадоахалургдац.

Докладчико белгалдаьккхар, дуккхача хьаькъале лелаеча торговни коллективий (иштта дукха йий-хьогI уж!) тIеххьарча шерашка товарооборота боарамаш лакхдалара, наха гIулакх дара прогрессивни формаш юкъейоалаяра, кхы болхлой хьатIа ца а эцаш оборудованегIа бизза пайда эцара чотагIа лакхденналга. Профсоюзни организацей декхар — наха хаддалза кхетам балара болх бар, цун формаши методаши эргаяхар, стабильни, цхьоагIо йола къахьегама коллективаш хьаяр. ДIахо йоахар, самофинансироване, самоокупаемоста наькъ тIа баьннача цхьайолча предприятей болхлоша майрра караерзаю хозрасчета принципаш. Боахама доалдара йола из метод толашагIа хилар гучадаьлар цу хьисапе болх бе болабеннача хьалхарча бетташка. Докладчико къаьстта теркам тIаззар, торговле хозрасчет юкъейоалаяро социалистически яхьа условеш къахьегама коллективай экономически декхаращца ювза таро ялара факта. ХIанз хIара бригаде, секце, отделе шоайла яхье баьннаб. Цо белгалдаьккхар, укх шера товарооборота план кхоачаш ца елга, бакъда, укх шерара товарооборот дегIаахара темпаш хьалхарча шерашкарчул лакхагIа йолга. Цхьабакъда, мугIарерча эцархочуп торговлех, общественни кхачанах йола уйла кхыча тайпара я. Мадарра аьлча, кIезига я вай республике къахьегамхошта безаме, Iнмерза гIулакх деш йола тикаш, дика даар кийчдеш йола кафеш, столовеш. Уж пIелгашца дагаръе йиш я. ТIаккха, профсоюзни конференце отчета тIа санна дувц доацар. Иштта Г. Лопатина ший доклада ца пренешка къамаьл даьча ораторашта доккхий къамаьлаш дувца таро елар. Масала, общественни кхачан производственни объединене профкома председателa Т. Суслоновас перестройка бIухой хинна дIаэттача дукхача кулинарий цIераш яьхар. Цу тайпара бар кхыбарий выступленей чулоацам а.

Цхьанне а къувсац, тика заведующий, повар е официантка моллагIа болхло санна ший къахьегама хьалаш тоаделга, дерригa социальни дешаш къоастаделга дIадеха йиш йолаш я. Цхьабакъда, цу офере болх бечарех хIаране цIена ший декхараш кхоачащде деза. Цар оагIорахьара моллагIа харцо, групповой е коллективни эгоизм гучайоале чIоагIа новкъа долаш тIаэц къахьегамхоша. Наха дIадех бокъонаш телхаераш бехктонхаме озалга, бакъда уж кхоачамбоацараш дIадахара хьакъехьа цхьаккха тайпара де дезараш тIаэцац. Административни взысканеш укхаза вIалла лархIа а лархIац. ХIаьта, шоашта болча пайдана торговле бокъонаш денга-денга телхаю.

Укх тайпара масал. Массехк бутт хьалха Гудермесски райпо гучадаьхар цIенхаштта дола кхоачамбоацараш. Наха чIоагIа хоатташ дола товараш керттерча даькъе потребительски кооперацe болхлоша ийдора, укхаза дулх дIачуденнача фиктивни справкех дефицитни товараш ийдара факташ яр. Фу хувцаделар тIахьожамхоша рейд яьчул тIехьагIа? Райпора из гIулакх тохкаш хинначарна летгкъаш коллективни письмо дайтар. Респотребсоюзе цар га даккха хьежар, хIаьта, профсоюза обкома теркал ца еш йитар Гудермесе торговле бокъонаш телхаярах дувцаш йола материал.

Цул совгIа, конференце Лопатина доклада тIара Гудермесски райпона критика еш йола моттиг Iойийшанзар. ХIаьта, цу тIа иштта яздаьдар: «укх шера июнь бетта Гудермесски райпос 405 барзкъаш дутта машина хьанийцар. Уж нийсхон учет ца еш екхай. Масала Ишхо-Юрт, Дарбанхи, Кошкельды, Степное яхача юрташка ворхI-ворхI машина екхай, бахача нахага диллача царел зIамагIйолча Герзель-Юрта 77 машина. Автолавкашка гIолла йохка хьакъоастаяь 88 барзкъаш дутта машина лер йоацаш яйра. ХIанз а тIехьа ховш дац уж хьано ийцай, мишта екхай».

Иштта докладчика хьоаха ца еш йитар Наурски районa, Грознерча торговли объединенеша торговле бокъонаш телхаяра факташ.

Цудухьа, цхьаннена а критика ца еш Iийна Г. Лопатин юха а массаварг раьза а волаш профсоюза обкома председателалла хержар.

Халахете а, укхаза цIена боаца болхлой бехктокхаме ца озаш лорабар къахьегамхой хьашташ лорадар санна кхетаду.

Л. СИНЯКИНА.

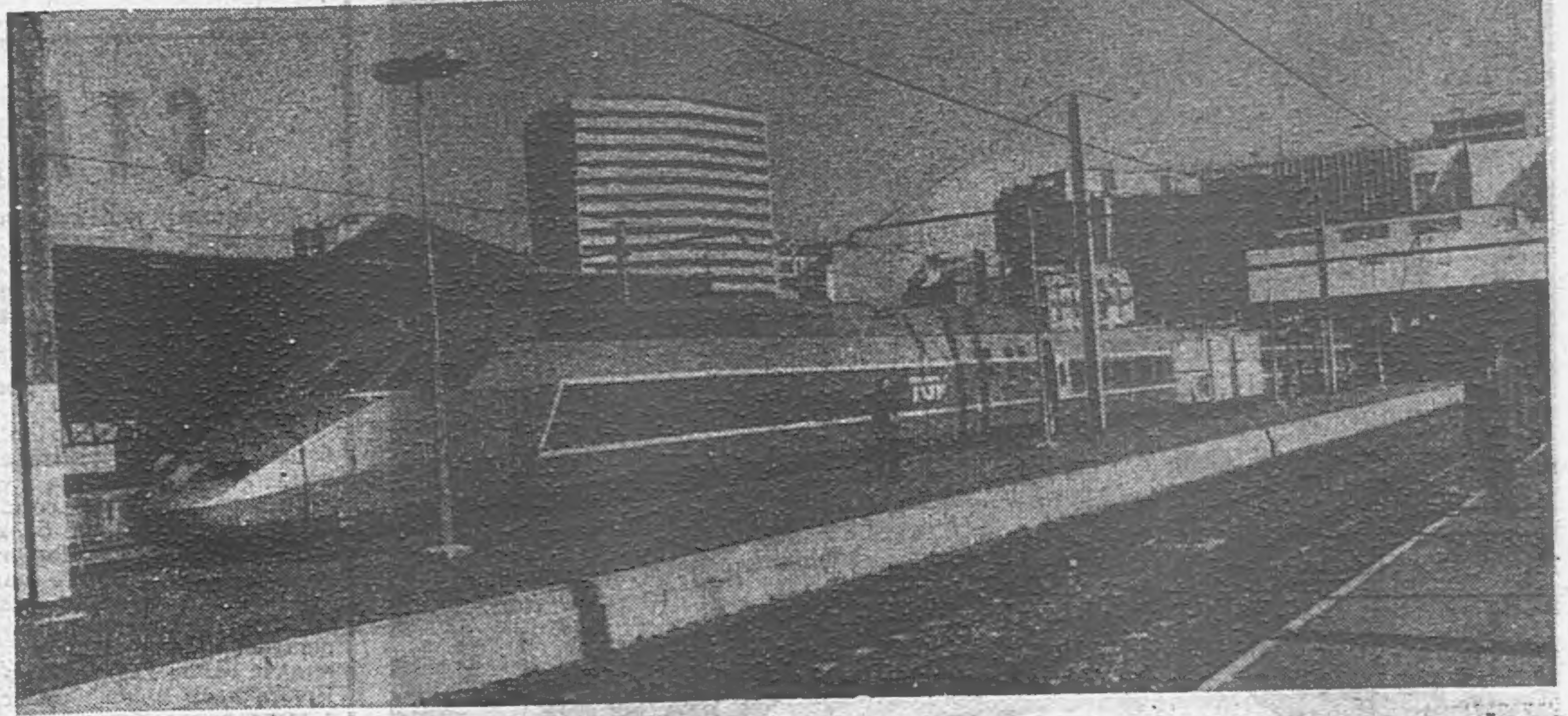

Франце эксплуатаце дIачуеннай сихха поездаш лелара лаьрхIа буллача керда-ча Атлантически трасса хьалхара участок. Цо Париж малхбузехьарча 12 городаца ювзаргья.

Парижеи Лионеи вIаши хотташ бола сихха поездаш лела хьалхара никъ 1981 шера сентябре хьабийлар. бархI шера цу тIа гIолла 100 миллион совгIа саг дIа-хьа вигав, хIаьта, из буллаш дIадахар практически меттаоттадаьд.

Французски специалисташа кIезига кердадараш юкъедихьадац поездаш лелара бола керда никъ буллаш. Хьалхарча даькъе, кердача концепцес локомотиваш хьаеш царна 10 вагон дукхагIа тIатоха, эксплуатационни сухал сахьата 300 километрага кхоачаш лакхъе таро еннай. Тормозни система хувцамаш дарах а поездаш вIашагIйоххача лазерни тIахьожам лоаттабелга юкъедоаладарах а уж цхьаккха хIама новкъа доацаш лела йиш йолаш я. ХIаьта вагонаш чура комфортабельни я.

Французашка керда никъ хьабелларца гIадбахарал совгIа гIайгIа а я, хIана аьлча, цу поездаща дIа-са леларах доаккхачун тарифаш хоалуш лакха я. Иштта, Францерча машиннаькъий къаман общества дирекци дукхагIдола пригородни поездаш дIадаха лерхIаш я, хIаьта, цунца бIаьш французаш хьабе болх а боацаш бусаргба. Никъ торжественно хьабеллача дийнахьа Франце цхьайолча городашка цунна духьала манифестацеш чакхъяьхар.

СУРТА ТIА: Монпарнас яхача Парижски вокзале Атлантически наькъ тIа лелара лаьрхIа йола керда поездаш.

А. СОРОКИНА сурт. (ТАСС).

Конфронтацегара — гIулакхашка

КПСС ЦК Политбюро členалла кандидата, СССР оборона министра, арме инарала Д. Г. Язова АПН корреспондентаца хинна беседа.

— Дмитрий Тимофеевич, советско-американски гIулакхаш дегIаахара фу лоархIам болаш я США-ра хьа визит?

— Советски Союзан Америка ВIашагIкхийттача Штаташтеи юкъера гIулакхаш чIоагIдеча аргIанара гIа хилар советски военни делегаце визит. Цу визита лоархIам лакхбу из военни областе хиларои укх тIеххьарча шерашка укхаза хинна позитивни эргалонаш цо тIачIоагIъеш хиларои. Дика гуш да уж эргалонаш дунен политически климат тоаяларцеи лакхехьарча боарам тIара советско-американски диалог дегIаахарцеи айхха бувзам болаш хилар.

Ала доагIа, США долаш, американски администраце, оборона министерства, герзащцарча низий кулгалхощца вIашагIдетталуши къамаьлаш деши массаза тхона Iаткъаш ши фактор хинналга. Царех хьалхараяр — тхо дахкалехьа дукха ха йоацаш хьалха Э. А. Шеварднадзеи Дж. Бейкереи Вайоминге хиннача переговорий результаташ, шоллагIъяр — хьатIадоагIача шера М. С. Горбачева Дж. Бушаца хургдола вIашагIкхетар. Цу тIа гIолла ала йиш я, советско-американски гIулакхаш стабильни хилийтарей цар динамизм дIахо лакхъяреи цхьаькха цхьа катализатор хилар советски военни делегаце визит, аьнна.

— Фу саг хийтар хьона США оборона министр Р. Чейни?

— Америка ВIашагIкхийттача Штаташка пхи ди доаккхаш дукха хила вийзар са США оборона министраца. Ханага диллача, кхы дукха доккха а хилацар тха вIашагIкхетараш, хIаьта а тха къамаьлий тематико, тхоайла дикагIа кхета гIерташ тхо шаккхе а хилaро цу вIашагIкхетарий лоархIам чIоагIа айбора. Компетентни, даьсса къамаьл ца деш, ше аьннар кхоачашдеш, чIоагIеи решительнии цунца цхьана, шийга дIаяхар кхетаде а ладувгIа а ховш саг хийтар сона Чейни Ричард. Цхьан дешаца аьлча, сона хетачогIа, цу морча лакхарча ранга политически паччахьалкхени кулгалхочоа мел эша оамалаш йолаш я цун.

— США военни объекташка шоаш ухаш эггара сакъердамегIа хьайна хийтта цхьа эпизод ювцаргъярий Iа?

— Цу тайпарча массехк объекте хилар тхо. Сан-Диегорча Норт-Айленд яхача США ВМС авиабазе (Калифорния яхача штате я из), Аризона штатерча Поуп яхача базе. Сакъердаме эпизодаш-м кIезига яцар, хIаьта а эггара сакъердамегIаяр, хетаргахьа, Сан-Диегон юхxе Кемп-Пенделтоне форда пехотан дешара практически заняти йолча хана форда десант чуйхоссарца ювзаенна хиннар яр.

Советски делегаци вертолеташца дIакхоачайир океане латтача «Беллиу вуд» яхача универсальни десантни кема тIа. Из кема дайзачул тIехьагIа, советски инаралаши эпсараши кхыча кемаца-амфибеца ученешка хьажа бахар. Кема-амфиби берда тIа дIатIа даьлча кема тIара эггара хьалха Iобаьлар советски делегаце доакъашхой. Тхона духьалвера ученешта кулгалдеш хинна дивизе командир инарал-лейтенант Л. Монахан. Цунга моаршал хоатташ, аз аьлар: «Советски военни делегаци чуйоагIача десанта хьалхара талгIе хьакхаьчай, господин инарал!»

Американски инарала а гонахьарчар а кхетабир бегаш. Иштта цар кхетабир, США ВМС форда десантни операце цхьан фрагменте советски военни эпсараша дакъалаццара кIоаргга чулоацам а. Цу факто, боккъалдар аьлча, хьагойтар хано дIадехар. Шоайла духьал а ца латташ цхьана къахьегар, конфронтаци а йоацаш тешам хилар, моастагIал а доацаш шоайла кхеташ хилар дез тахан советски а американски а халкъашта, дерригача адамашта.

— Военни областера советско-американски контакташ дегIаахара малагIа перспективаш я 90-ча шерашка?

— Оаха боккха лоархIам бола опыт Iоаяьй хIанзлехьа цу тайпарча контактий. Эггара хьалха са вIашагIкхетар хилар 1988 шера США оборона цу хана хиннача министраца Берне. ТIаккха цунца а США герзащцарча низий штабий начальникий Комитета председатель хиннача адмиралаца У. Крауца а са вIашагIкхета вIаштIехьдаьлар Москве. СССР Герзащцарча Низий штаба Генеральни начальникеи США герзащцарча низий штабий начальникий Комитета председателеи, шин мехка герзащцарча низий тайп-тайпарча кулгалхой военни экспертий вIашагIкхетараш, герзащцарча низий гIулакхашта йола парламентски комитеташ шоайла дIа-хьа ахар, военни дешара заведеней, военни медикийи историкийи делегацеш дIа-хьа ахар, военни кемай визиташ, кхы а тайпа контакташ чIоагIлуш латт. Лоацца аьлча, 1988 — 1989 шерашта лаьрхIа йола цу тайпарча контактий план толамца кхоачашъеш латт.

Беседа яьр **В. ПОГРЕБЕНКОВ. (АПН).**

КИТАЙ ТАХАН: ЦИФРАШИ ФАКТАШИ

Китая къулбехьен - малхбоале сихача темпашца дегIаух «промышленни оаса». Цу зоне болх беш я шера 90 миллиард юан промышленни продукци, 5 миллиард паччахьалкхен пайда луш йола 35 эзар йоккха, юкъера, зIамига предприяти. 1989 шера статистика данегIа цу оаса тIа цхьан сага лаьрхIача валови къаман продукт 800 США доллара га кхоач.

* * *

Синьцзян - Уйгурски автономни районе эксплуатаце дIачуеннай КНР-е эггара йоккхагIйола 4 эзар киловатт низ бола михаца лелаю электростанци. Станци Iалашъяьй Дани правительствас мах бала ца безаш еннача оборудованеца. ХIанзле болх беш я 2 эзар киловатт совгIа низ бола агрегаташа, уж 7 миллион киловатт-сахьат электроэнерги яла таро йолаш я.

* * *

Хуанхэ яхача додача хина тIа гIолла 4,5 эзар метр дIаьха, 18,5 метр шера дола, 108 пролет йола шоллагIа тIий диллад. Из паччахьалкхен лоархIам бола меридиальни автомагистрала къулбаседен къулбехьен участкаш вIашагIхоттача доккхача тIаь керттера дакъа а хинна дIаоттаргда. Цунга 120 миллион юан дIадахад.

* * *

Чиновникаш - кхааш ийдараш тIабехаш йолча циркуляра кепатеха ши бутт баьлча экономически зуламаш дарах бехке вола шиъ ах эзар гаргга саг китайски Iаьдала тIавера. Цар паччахьалкхен юхаденнад 21 миллион юан, 287 эзар гонконгски доллар, 7 эзар США доллар.

(Синьхуа — АПН).

ЛАТВИЙСКИ ССР. Изззал контейнераш рижски фордан торгови порте цIаккха а хиннаяц. Октябрь бутт чакхбоалаш нормах эзар мара хила йиш йоацача укхаза ялх эзар совгIа контейнер яр. Цар чу да валютах ийца дефицитни товараш: барзкъаш дутта порошок, дуфе сапаш, барзкъаш, кога гIирс, мебель. Царна эшача боараме форда тIа гIолла хьакхухьа контейнераш тIаоттаяра лаьрхIа машиннаькъа платформаш хьалец. ХIаьта цIаьхха дукха вагонаш хьа ца лой шу чакхдалалехьа укхазара хьал тоаде вIаштIехьдаргдац.

СУРТА ТIА: докераштамеханизатораншта Сулимыша Артурaн (аьттехьа) Грицкевич Алексейни ди тIехьа болх бе халагIа да. Контейнераш дукха хьаIар бахьан долаш цар къахьегама овсарле а лохлу, хьаэца алапи а хилац.

В. ЛИСИЦЫНА сурт. (ТАСС фотохроника).

КЕРТТЕРДАР — ПРОДУКЦЕ ДИКАЛ

Укх шера сентябрь бетта стандартизацен метрологен Нохч-ГIалгIайчен центра болхлой хьежар Грозненски «Нефтехимзапчасть» заводе арахеца ЗКЛ2-100-40 яха клинови задвижкаш госстандарташа дIа мадеххара йий. Цу предприяте коллективо арахецаш я «Грознефтеоргсинтез» производственни объединенена чуйоагIа промышленни предприятешта эшаш йола нефтеаппаратура, задвижкаш, кранаш, халкъа эша товараш. Шера проверка е езача продукце боарам 144 эзар сома маьха ба укхаза.

Заводе арахецача ЗКЛ2-100-40 яхача клинови задвижкашка хьежача а уж техкача а гучадаьлар госстандарташа дIа мадеххара уж ца хилар: басар хьакха дезаш дола задвижкай тIера аьшк доагтIача хьисапе кийчдаьдац, кIоагалгаши такаши доахкаш да из, мукх дIайоалалац цу тIера, басар хьакханза йиса моттигаш я, дом а кхыйола бIеха хIамаш а тIа ца юшийтара дика кийчъяьча помещене дIаоттаяь латтац задвижкаш, цудухьа дIаоттае хьайоагIаш йола задвижкаш мукх йина я.

Заводе дика йоаца продукци арахецара керттера бахьан да басар хьаккхара задвижкаш кийчъеча технологически дисциплина телхаяр, бустама средствашца уж процессаш йоагтIача хьисапе Iалаш ца яр. Масала, басар хьоккхача помещенера температура а тIунал а мелий хьожаш тIахьожам лоаттабац, толщиномераш ца хиларах вIаштIехьдалац хьоккхаш дола басар мел сома да хьожаш тIахьожам лоаттабе. Задвижкаш краскопульте дIачуйохийтача хана мел давлени а температура а я хьажара тIахьожам лоаттабац. ОТК болхлой оагIонгахьара боагтIача бесса тIахьожам лоаттабац задвижкашта тIера аьшк, цунна хьекха басар миштад хьожаш.

Уж а кхы а бахьанаш нийсдаларах завода коллективо ара а хийца, маьхалъяьккхай 28,3 эзар сом мах бола стандартни йоаца продукци. План кхоачашъярах йолча отчета юкъера из ахча дIадаьккхад, во задвижкаш маьхалъяхарах предприятена хинна 6400 сом пайда госбюджете дIачубахийтаб. Завода коллективана тIадожадаьд белгалдаьха кхоачамбоацараш дIадоахилгеи, стандартни йоаца продукци дIаухийталга соцаделгеи. Дика йоаца продукци арахецака даькъе бехкебараштa, акташ а оттаяь, уж бахача моттигашкарча райисполкомашкарча административни комиссешка гIолла хьатIахийттад царна гIод.

Теркал ца деш дитадац из дош предприяте кулгалхочо а. Сихха де дезар дир цо белгалдаьха кхоачамбоацараш цIендаь дIадахара. Цу гIулакха бехкебараш ший оагIонгахьара бехктокхаме эзар цо.

С. ЗАХАРЧЕНКО, стандартизацен метрологен Нохч-ГIалгIай центра госинспектор.

ТIехьабусараш болча

Къаьнара оамалаш

ДIадаха шу бIарчча хьанийцача дика толамашца чакхдаьккхадар Грозненски экспериментально - механически заводо. Бакъда, ер шу доладелча денз гIулакхаш юхтIехьашкадала доладелар коллектива. Чакхбаьннаб укх шера итт бутт. Фуд завода болхлошта карагIдаьннар? Ер шу доладелча денз баьча балха итогашка хьежача тIанийцача декхарех меттел, паччахьалкхен планагIа а лоархIабе гаьна ба уж. Масала, поставкаш яра договорни декхараш кхоачашдаьдац 92 процент мара, ара ца хецаш йисай 183 эзар сома маьха товарни продукци. Паччахьалкхенга дIа ца йохийташ йиса продукци 2603 эзар сома маьха я. Иштта, къахьегама овсарле лакхъяра план 98,5 процент мара яц.

— Фу бахьан долаш да укх шера итт бетта шо тIехьадусаш хилар? — аьнна хаттар дир аз завода керттера инженерага В. М. Посевга.

— Сога хьаттача укхаза керттера бахьан цаI да, — йоах В. М. Посева. — Из да бийдал тхона эшшача боараме Iалаш ца елга. НийсагIа аьлча, эшар аьшк да, цкъаза хьадахьаш дола аьшк болх хьабе йиш йоацаш стандартни доацаш хул. ТIаккха из кхыча заводе а дихьа, дукха ха а йоаеш, тхоашта эшаш долча аьшкаца хувца дезаш хул тхо. Ханнахьа хьаяхьаш яц тайп-тайпара прибораш, вентиляторaш, иштта кхыйола изделеш. Бийдалца дувзаденна да деррига а. Цу гIулакхо болх чIоагIа юхатегт тха.

Цехерча болхлошца са хиннача къамаьлашта анализ йича кхетаде хала дацар, кхыдола кхоачамбоацараш укхаза дукха хилар. Царех да, нах тоъаш ца хилар, къаьстта лакха квалификаци яраш. ХIара шера дукха болхлой хувцалу цхьаккха механизаци ца хиларах.

Сборочни цеха начальника, завода къахьегама совета председателa В. И. Боброва а иштта болхлоша а дувцачогIа цу бахьаний овлаш гаьннара хьадоагIаш да. Болхлой къахьегами царна юкъера социалистически яхьи геттара во вIаштIехьякхар, балха производственни мощностех эсала пайда ийбар, технологически дисциплина телха еш дукха моттигаш нийсъялар, кхыдараш.

Яхье а баьнна, къахьегачарна карагIдаьннар, дикагIболчар опыт шерра дIайоаржайича, доккха беркат доал. Из а укхаза деш дац. Къахьегам безаш, опыт йола нах кIезига бац заводе. ХIаэцаргья вай сборочни цех. Тахан тIехьаюсачарех я из. ХIанад из иштта? Цхьацца бахьанаш лех кулгалхоша. Хьажал шо, лакхе вай хьоаваьча укх цеха начальника, завода къахьегама совета председатель волча В. И. Бобкова бахьанаш лех. Цо алац къахьегам во вIаштIехьбаьккхаб, хьалха латтачар опыт дIайовзийтац. Дукха ба укх цехе болх тоабеча хьалха бовла, къоначарна кхетам бала могаргдола нах. Царех ба болхлой А. Забобурин, В. Мороз, И. Кречетов, инженер-технолог М. С. Сидоренко, кхыбараш. Къахьегама ветераний опытах пайда а эцаш, цеха болх тоабара деш хIама дац. БоккхагIчар масал хьаэца Iомабац кагирхой.

Цехе хьалтеха я яхьа условеш, балха план, болх мишта бу хьахьокха улг хьалъэллад. Цхьабакъда, деррига а даьсса да. Улга тIа дIаяздаь дац бригадаша мишта къахьийгад, хац яхье хьалхалаттараш, тIехьабусараш малагIаш ба.

Къахьегама овсарле лакхъяра боккха лоархIам болаш да коллективе партийни, профсоюзни влияни чIоагIъелга. Бакъда, из болх а чIоагIа во ба укхаза.

— Нийслу тха балха тIа цхьацца дола кхоачамбоацараш, — йоах сварщика В. Мороза. — Бакъда, из керттера хетац сона-м. Мел дика из предприяти хиларах, во а дика а хургба болхлой. Сога хьаттача, керттера да, эшшача боараме болхлой хьашташка хьожаш ца хилар. Дикка уйла ел оаш, Iуйрийна денз сарралца цехе да тхо. Саррахьа болх баь йистедаьлча, душевой а ваха цIенвала безам боагIа. Из укхаза де вIаштIехьдалац. ЛерттIа кулгъюхь дила а аьттув хилац. Столове кхача а во кийчбу, мукъача хана болхлошка салаIийтара деш а хIама дац, кхы дуккха а да кхоачамбоацараш.

Ч. МАГОМЕДОВ.

ХИМИЧЕСКИ ГЕРЗ ДЕХКА ЛАЬРХIА ЙИЙ-ТЕШ США?

Вайоминге герзаште тIахьожам лоаттабара дешашка хоалуш прогрессага кхаьчачул тIехьагIа, США-с цIаьхха уйла хийцар. Цо хьахьокх Вашингтон химически герз дехкара даькъе цхьа барт баь белгалбаьккхача наькъ тIара ялар. Нагахьа санна, США администраце химически герз дехкара йолча дунен халкъашта юкъерча конвенцена кулгаш яздаьчул тIехьагIа бинарни химически герз хьаде доладой, цо цу тайпара конвенци тIаэцара деша кхерам тIатувс. Из аьлар кепайоазон Кердадарий Агентствана интервью луш СССР кхыча мехкашкарча гIулакхий министра заместителa Карпов Виктора.

Дагадохийтаргда оаха, Вайоминге СССР кхыча мехкашкарча гIулакхий министра Э. А. Шеварднадзеси США госсекретара Бейкер Джеймсеи химически герза хьакъехьа информаци дIа-са ялара, конвенцена кулгаш яздалехьа пробни инспекцеш вIашагIйохкара хьакъехьарча шин оагIорахьара де дезарех йолча меморандума кулгаш яздар. Цул совгIа, цхьанара заявлени тIаийцар, хIаьта цу тIа шин оагIоно йоахар, ма хулла сихагIа конвенци тIаэцара хьакъехьа тхоай хур могар дергда оаха. Шин оагIонна хетачох химически герз дехкачен дIадоаккхачен даькъе советско-американски вIаши гIулакхаш леладеча дикагIча оагIорахьа хувцамаш хиннад.

Цига чIоагIа принципиальни лоархIам болаш да вIаши дагадаьнна оттадаьча, цу даькъе США-ца а, конвенцера ер дешаш: конвенце тIанийцача, цун берригача доакъашхоша химически герз арахецалга соцаде деза.

Вайоминге вIашагIкхетар хиннaчул тIехьагIа президента Джордж Буша ООН Генеральни Ассамблее къамаьл деш аьлар, СССР-ей США-ей конвенци тIаэцалехьа шоай химически герза запасех 80 процент хIалакйича бакъахьа я. Цхьабакъда, президента конвенци тIаэцалехьа санна тIанийцачул тIехьагIа а химически герз вIалла хьа ца деш соцадара дешах хIама аланзар.

Э. А. Шеварднадзе ше ООН Генеральни Ассамблее къамаьл деш США президента конвенци тIаэцалехьа химически герз хIалакде болабалара идея хьаллаьцар. Цу ханна цо белгалдаьккхар, Советски Союзо санна ма хулла сихагIа химически герз хьаделга соцаде дезалга. Цу кIийлен тIа советски оагIув кийча я США-ца цхьаккхача условех химически герзах пайда эцарг ца хиларах, СССР-ей США-ей ерригa запасаш кхоачаяллалца дерригa герз дIадакхарах долча декхараштa кIала кулгаш язде, цхьабакъда, из деш кхы тайпара химически дохьаж доалла веществаш арахецаргйоацаш.

Джордж Буша а Э. А. Шеварднадзе а къамаьлаш даьчул тIехьагIа Нью-Йорке американски оагIоно дийцачун духьале еш йола заявлени йир. Цу тIа белгалдоахар: «США-с шоай химически герза ерригa запасаш хIалакье йиш яц конвенцена юкъедоагIаш доацача кхыча мехкаша химически герз хьадеча хана.

Химически герз арахецарца дувзаденнача дерригача дешашта США-с ший оагIорахьара хаьдда жоп лац, хIаьта, цунах цхьа вывод е йоагIа: США моллагIча хьалашка конвенци тIаэцалехьа а цул тIехьагIа а химически герз арахеца лаьрхIа я.

США-с цу тайпара ший позици хувцаро герз дехкарах а конвенци кийчъяра перспективах а йолча женевски конференце болх дикка чоалхане берзабергба, йоах Карпов Виктора.

Массе а мехкаша химически герз арахецалга соцадараи тIехьа тIахьожам лоаттабеча халонаш я, яхаш, доаха бахьанаш кIала кIийле йоацаш да. Женеверча конференце балха хIанзарча этапе тIахьожам лоаттабеча эффективни система белгалъяьннай. Цо лерхI дIа-хьа информаци тела, систематически тIахьожам лоаттабе, запросага хьежжа инспекционни тIахьожам лоаттабара таро ле, укхаза инспектирующи оагIон ший безам болча хьажа бокъо лу. Химически герз хьаделга соцадара, цун запасаш хIаланьяра тIехьа гуччахьара тIахьожам лоаттабе беза, хIана аьлча, цо химически герза запасаш къайла яхьа таро лургъяц.

США-с хержача кердача наькъа духьале елга гуш да, хIана аьлча, шу хьалха юкъарча низашца Франце тешае йизар конвенци тIанийцачул тIехьагIа химически герз хьа ца деш соцадара. Цу хана США-с, СССР-а, переговорий кхыча доакъашхоша цу тайпарча позицех конвенци тIаэцара наькъ тIа еш йола духьале санна лоархIар.

— Нагахьа санна, из иштта дале США-с адамле химически герзах мукъаяккхара гIулакхе шоаш дакъа лацара деша кхерам тIатийса ца Iеш дунен халкъашта юкъера конвенци тIаэцара йолча таронна кхерам тIатувс, — йоах СССР кхыча мехкашкарча гIулакхий министра.

ГIулакх латт, конвенцена кулгаш яздаьчул тIехьагIа цхьан оагIоно химически герз хьаделга дIадоладаьчул тIехьагIа, кхыдола мехкаш цу юкъедахара безам ца хиларах. Цул совгIа, цу тайпарча хьало зIамига а дегIауха а мехкаш дискриминирующи хьал тIа оттадергдар.

Сенца дувза деза США-с позице хувцар? Ховш ма хиллара, Джордж Буша ше 1984 шера герз дехкара йолча Женевски конференце проект юкъе а йоалаяь, ший администрацена керттерчох цаI санна химически герз хIалакдара гIулакх белгалдаьккхадар. Укхаза цхьа вывод е йоагIа — Пентагон мамогта бинарни химически герз лораде а кхы арахеца а гIерт.

— ХIанз чIоагIа лоархIаме да, США-с цхьа решени тIаэцар, конвенцена тIехьа, е духьала болаш? Нагахьа санна, тIехьабале цар гарггарча хана конвенцена кIала кулгаш яздаьчул тIехьагIа цхьаккха а тайпара химически герз арахеца бокъо ца луш йола положени тIаэца езаргья, — йоах Карпов Виктора.

Владимир МАРКОВ, АПН дипломатически обозреватель.

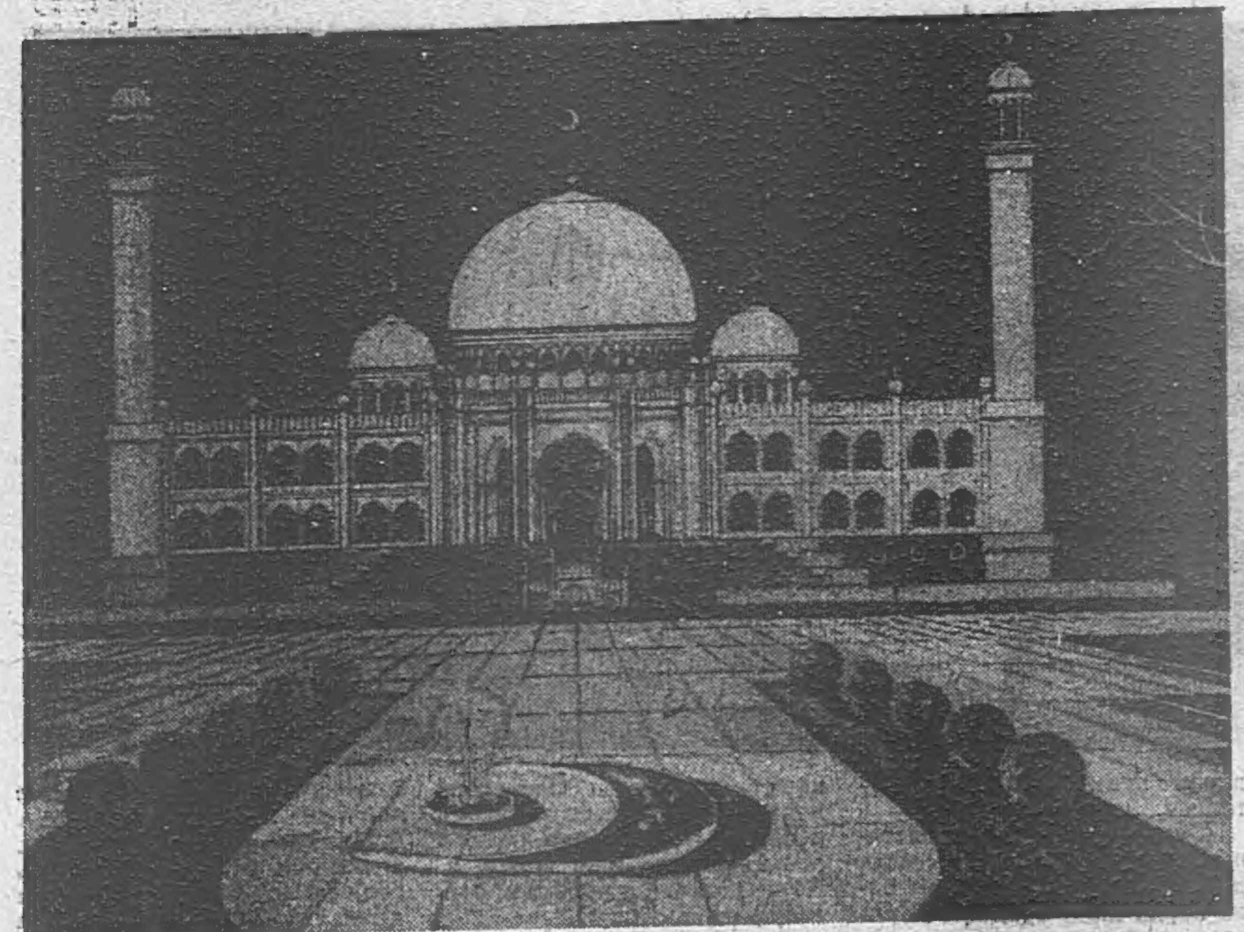

Грозне хьалдергдолча маьждига проект

НГIАССР Министрий Совета сацам кхоачаш а беш, республике бахача наьха дукхача дIадехараштa жоп а луш, дукхахча бIаьшеренашкара хьайоагIа духовни, социальни, культурни регулятор ди хилар белгал а доаккхаш, Грозненски горисполкомо № 222 йола решени яьй г. Грозне Октябрьски районе Южная яхача майдан тIа маьждиг хьалдара лаьтта къоастаде. Из моттиг къоастаеча хана теркалдаьд, укхаза дукха нах ухаргболга, транспорт дIа-хьа яхара а латтара а паргIато хургйолга, города архитектурни сибат хоздеш из маьждиг хургдолга.

Партийнии советскии органаша дакъа а лоацаш, городера градостроительни Совет цIа мо дукхаза хьежай маьждига а цунна гонахьара территори тоаяра а проектага. Кхы а кIоаргагIа дийцад из дош республика творчески союзий заседанешка. Цул совгIа, белгальяьккхача моттига лоаллаха бахача наьха хьашташ теркал а деш, цу территоре тIа товргдолча тайпара маьждиг хьалдара дешага хьежаб тIеххьарча заседане.

Иоалаяьча дукхача предложенешта юкъера белалъяьккхай Сайханова цIерагIча улицана йистера дIахо а эза, цIеча тахана 60—65 метр гаьна а хургдолаш маьждиг хьалдара тIаерзаль вариант. Цо аьттув лу территорех махулла дикагIа майда эца, маьдан тIа ягIа дукхагIйола гаьнаш дIа ца тедаш йита. ХIаьта маьждиг хьалдеча нийсъенна баьцовгIаш, генплано белгалдечa бесса, парка къулбехьарча оагIорахьа дIайогIа лерхI. Респотребсоюза боахама гIирсаш павильонаши Черноречински водохранилища дайба йолча дIаяхьа лерхI.

Маьждигаца цхьана майдан перниетрашка гIолла культурно-просветительни учрежденей комплекс хьалъе лаьрхIа да. Цунна чудоагIа берий кхоллама цIа (изобразительни искусства, берий технически творчества, музыкальни школаш), спортивни комплекс (некдара лаьрхIа бассейн, спортзал), кино-театральни студеш чуйола 600 моттига лаьрхIа кинотеатр.

Зданеца гонахьа парк дIайогIаргья, цунна планировани еча юкъеозаргба ландшафтни архитектура специалисташ.

Шено яц комплекс хьалъеча, лелаеча, лораеча, динах тешаш бараша санна, городе а республике а бахача бергачa наха дакъа лоацаргхиларах.

Укх сурта тIа шоана гу г. Грознена керттерча маьждига проект.

Д. КАДИЕВ,
г. Грозненa керттера архитектор.

Шийла кхуврч

Къона а къаьна а мел воха саг шийна балхара мукъа йола ха сакъердаме, безаме, пайдане дIаяхьа гIерт. Цу духьа, наьха уйлаш, сахкетам айхха бувзабенна ба культураца. Майрра ала йиш я вахара экономически лард культура дегIаярца мара чIоагIлург ца хилар.

ХIаьта вай хьожаргда иштта лоархIаме долча деша мишта терко ю кулгалхоша Назрановски районе.

Аланза дарддац, Сурхо тIа, Экажкъонгий - Юрта, г. Назране культура цIеношта лаьрхIа хьалъяь гIишлош бIарг тIаотташ хоза а, хIаьта чухь массадола культура хьашташ кхоачашде таро йолаш а хилар. Амма, таханарча дийнахьа наьха культура лакхъяра хьакъехьа цар хьадер кIезига да.

Масала, «Экажевский» совхозо 336 эзар сом дIа а дахийта культура ЦIенна лаьрхIа хьалъяь гIишло латт шийла де доагIар ца деш. ХIана? Фуд хиннар? Культура ЦIагIа чувала йиш йоацаш шийла я. Цига художественни кулгалхо йолча Цечоева Жарайдата аьлар: «Йовхала системана эшаш бола яй бац оттабаь».

Малав гIишло йистеяьннарг а лаьрхIа кулг яздаьр?

Цу хаттара безам боццачара жоп луш юрта Совета председатела Сакаловас дувц: «Къаьнарча проектагIа хьалъяь гIишло я из. Проекта тIа кулг яздаьр «Экажевский» совхоз я. Сога хаьтта хIама дац укхаза, лакхерча хьакимашa доал дайтац сога. Цига кIор боагабеш хила беза, цул совгIа, хетаргахьа тхов а ба мотт сона хий Iочуухаш. Вешта уж дешаш ха дезар са заместитель ва.

Мишта хет шоана юртдаь къамаьл? Дайна ца ховр ха йиш йий дезалашта? Янне а яц. Цу къамаьло хьахоьхи юрта Совета председатела деш дола доал.

— Сона цхьаккха хIама хац культура цIенагIа лаьца, — аьнна жоп делар юрта Совета председатела заместитела Мержоева.

— Юрта цхьацца мероприятеш а майний дIахаьхьа езаш, фу ду оаш, — аьлча, председатела аьлар:

— Оаха тхоай яраш укхаза дIакхухь, хIаьта совхозо шоай яраш — цIеча уголоке.

Уж хаттараш шоашка деш чIоагIа раьза боацаш бар юрта Совета кулгалхой. Культура ЦIенца шоай цхьаккха а тайпара гIулакх дац, аьнна хеташ ба уж.

Паччахьалкхено юрта дизза доал де бокъо а средстваш а дIаелча, кхы дIахо хьангара фу бокъо еза юрта Совета председатела? Бац цу гIуланкха бала совхоза кулгалхошка а.

«Маяк» яхача совхоза ахчагIа хьалдаь культура ЦIа 501 эзар сом дIадаха да. Тайп-тайпарча лостамашка болх дIабахьа йиш йолаш я из гIишло. Иштта йерда мебель а я цу чу оттаяьр. Культура ЦIа хьаделара хетадаь юрта бахача наьха дохкха цIей хилар. ХIана аьлча, города гаьнна уллача юрта безаме Iоха, самукъадаккха, сакъерда кхы дIа чу ваха моттиг яц. Амма, нах тIадбаххача бисаб. Цу повещене чуваьлча ша тIа ваьлча санна хет. ТIаккха, йий культура болхлой мероприятеш дIамоххахьа таро. Янне а яц.

Таханарча дийнахьа цар цига беш бола болх маьхах хIамаш тега кружок хьайнилла хилар ба. Ужаш а йIайха хIамаш тIа а йийха, электрически плитка а оттаяь мара Iе йиш йолаш бац цига.

Кхы дIахо дашха эшаш дий гIулакх?

Данне а дац. Цу тIехь тIадам оттабе мегаргболаш дар. Дале а хатта безам бар.

Районе кхычахьа бой-теш культура болх боагтIача боарамагIа?

Эггара хьалха ала доагIа, культура ЦIен болхлоша шоай болх формально делабеш хилар.

Таханарча хано дIадеххача тайпара гIалгIай къаман культура лакхъяра деш хIама дац. Укхаза кIезига хул тIема, къахьегама ветеранашца, белгалбаьннача нахаца интеллигенцеца, дикагIа болча викалашца кагийча наьхен мехкарийн вIашагIкхетараш, дицдалийтад хьалха къама юкъе хиннa сакъердаме ловзараш, бокхийчар дакъа а лоацаш, хьалха вай даьша деш ма хиллара кагий бараштa хьехам белча, цар шоайла безам эцалга.

Т. МАЛЬСАГОВА.

Къувлачох—гуччахьа

СТАЛИНСКИ ЖОЖАГIАТЕ

Сталински набахтенашкен лагерашкен чакхваьнна сай гаргара саг волча ваха хилар со дукха ха йоацаш. Ше лагерашка лайна Iазап дувцаш цо гайтар сона ше цига леладь дневник. Цу тIара цхьа дувцар доаладергда аз.

«Ах бийса яьннаяр со набарах ваькха, гIоттаваьча хана. — ДIакийчле хьай хIамашца, — аьлар сога лагера контора цхьан болхлочо нарядчикон. Цар яхар аз кхетадир. Иштта оалар тхо набахта доахкаш камера саг аравоаккхаш а. Цу дешаша вIалла наб еш ца иллача санна хьакхетавир со. Боккъалдар аьлча, массаза а меца долча тхона наб кхетацар, тхьар мара.

ХIаьта фу хIамаш яр са гулъе езаш? Цхьаккха хIама а яцар. Сайна тIаювхача тIолхашца вижа иллачара гIетта царца дIаваха мара ца везаш вар со, хIана аьлча цу лагере аз яьккхача шу гаргга йолча хана са хиннабацар кIалбила мотт, тIабила юврагIа, гIовга била гIайба. Сайна тIадувхачунца ардакхий нараш тIа вижар-гIаттар дар са. Иштта дар из тха барака чу а ерригача лагере а мел барий.

Барзкъаш, когаш тIа ювхар, керта тIа туллар (адамашта ма гулда уж — ерригаш тIояхаш яр) вужаво Iо ца яккхар дар: цкъа-дале, барака чу шийла хилар, шозлагI-дале, Iояьккхача лочкъаяр ихерилга. Кхыметтел дуаш дола деш («баланда» оалар оаха цох) хьайдеш йола аьшка кIопилг (цох «котелок» оалар) гIовга оттае езар. Из ца дича лочкъаяь дIахьоргьяр из, тIаккха баланда хьаьца «пхьегIа» йоацаш вусаргвар.

Кхы цхьаькха хIама а дар: барака чу боахкараша кьердар шозза вIаштIара яьча нарех кIалхарьяр, из нийсьялар ираз дар, хIана аьлча гIелденнача, са кхоачаденнача тхона халадар лакхерча нараш тIа хьалтIадувла, тIера Iодувла.

Хьоарчаенна гиза санна шелалах хобабенна нараш тIа бадача новкъосташта бIарахьежар со, царех се къасташ айса Iодина ювцаш санна, дIаIемалга дари а хац, новкъа хетар кхайканза баьхкараша «се вахачара вохаваь» дIавугаш. Сенга, мича, хIана вуг ховш дацар, е хьаттача хьа а аргдацар. Цудухьа аз хаттандзар.

— Со кийча ва, — аьлар аз сай котелок хьа а ийца.

— Котелок Iобила, из безац хьона, — аьлар сога нарядчикаца волча «хьакимо».

Иштта оалар лаьца воалла саг кхыча лагере, е набахта, е топаш а теха ве вугача хана. Из тайпа хоам байза вар со. Цу цIи яьккхача кхаьннех цаI дар сога хIанз хьакхайкадеш хиннар. Царех малагIа хургда хьалхе а ха йиш яцар, хIана аьлча мел дукха боабора нах СССР НКВД Особи совещане еча решенегIа, следстви а суд а ца еш. Вешта, царех аттагIдар-м топаш теха вер дар тIалатташ хинна доккха Iазап ловчул.

Лагера вахте дIавигар со. Дукха нах бар цига гулбаь, кхы хьатIа а кхувлар. Цайза шийла бийса яр. Шелалах цхьан моттиге лоатталацар, хIаьта шоаш латтача ког хувцаш хIама ца дича, дIа-юха аха мукъа а мича бар нах. Цар хьедеча когаша цIувзадеча лаьво дикка доккха тата делладар. СихагIа дIадига боалабалара ераш, гьнна, хетар, шелалах са ца тохалуш. Из йоккха шелал юхатоха могаргдолаш хIамаш яцар тхона тIайийхараш, а гIелденнача тха дегIа низ а.

Гаьнна гIаш дига, машинанкъа, станце дIакхоачадир тхо. Из-м лагера вахте латтачул дикагIа ма дари — йIайхагIа яр-кх инкъ беча хана.

Цига товарни вагонашка чухоьшадир тхо. Цар чу а яр, баракашка хиннараш санна, шозза вIаштIара яь нараш. Вагона наIара духьала вагона пенаца латтар «буржуйка» оалаш хинна аьшка пешк. Из латтача яр вагона чурча нарашта юкъера юкъ а. Пишка улув ядар кхатаха лаьрхIа херх хьокхаш яьха дахчаш.

Иштта кийчдаь новкъа даьхар тхо. БIарчча эшелон бола лийца нах кхычахьарча лагере дIабугаш бар, шоаш мича буг а ца ховш.

Со нийсвеннача вагона чу хиннараш массехказа суд яь «къуй», ба оалаш бола нах бар. Со царех дIатехавар са яр лаьцачара ведда хиларах йоагIа статья йоландаь. Мадарра аьлча, со лаьцачара ведда вацар — е набахтара а е лагерера а. Нохчийн гIалгIайн бахачара бохабаь Казахстане дIабуган, цигарча цхьан машинанкъа станце со воагIаш хинна эшелон соцайча, цу станце тхоай вагона чурча наха даа хIама хьаяцаш воаллаш мишта висар а ца ховш, эшелон йола а енна, висар со. Станцерча милице пунктага дIахайтар аз се малав а мишта виссав а.

— Висав ях Iа? Хов хьо мишта висав! Кавказе цIаваха воалларий хьо! Оаха цIавохийтаргва хьо! Мохк бехкараш!.. — тIачувхаш бIеха къамаьл дир сога. Лаьца чувеллар.

Цу тIа гIолла оттаяь яр сона лаьцачара веддав яха статья. ХIаьта из набахта а лагере а вогIа лоархIаш яр...

Тха дахчаш во йоагар. Цар дагайохийтар ала ца боалаш йоага кхалажа цIи. Вагон йIоахъяцар. Вагона чу доахка тхо дукха хилар бахьан долаш, оаха садоахаш дIоахдора цу чура фо. Са хилча вIаши довза а къамаьлаш де а доладелар тхо. Бакъда, уж безаме къамаьлаш дацар, хIаране дувцар ше миштa лаьцав, кодабора ший бала. Саг ма отталва из бувца!

Массаза а санна, меца дар тхо. Юххера а цхьаннахьа поезд сецача, тха вагона наIараш хьайиллар. Инъ бIаь грамм Iаьржа маькхи цхьацца селедкен белар тхона хIараненa. Мец а гIел а деннача оаха сиха дIакхаьллар из. Цхьа ха яьннача гIолла хьогделар тхо. Конвойраш хий да хьабехаш вагона наIарех бий бетта доладелар. ЦаI тIа а вена, йистхилар эрсий меттала «Фу хиннад?», аьнна, ниI а ца еллаш.

— Хий дац, — аьнна лоацца жоп делар цо. Бакъда, хий дехаш вагона чура дIадеш дола къамаьл соцаш дацар. Дувцачоа духьала арахьара хьачуоалаш цхьаккха дош ца хозаш цхьа юкъ яьккхача, юха а наIарах бий бетта болабир. Цхьа ха яьннача гIолла бий бетташ деча татана юкъе гIолла арахьара хьачухезар «Хий дац, аьнна деци шуга, наIарех хIама хIана етт оаш?» яха дешаш.

Цу тIа гIолла гIар айбир вагона чу. Хьогденнад тхо, сатоха магац тхона, йоахар. ХIаьта конвоиро лоацца жоп лора: «Аз мичара дахьаргда шоана хий».

Оаха садоахаш эттача Iанарах вагона пенаш тIа, къаьстта цун аьшка пIендаш тIа йоккха гIоа йиллаяр. Хина меттел из яа доладелар тхо. Бе хьаIоалургйоацаш гIоа кIезигъенначул тIехьагIа, цхьабараша мотт хьекхар гIоа тIа.

— Вай кIалдийтийта лаьрхIад легавеша (иштта цIи йоаккхар цо конвоирех), — аьлар Магомадов СаIида. — ИIаьхача этапе вай долхаш хилара белгало я из. Хий ца даларал совгIа кхыдола гIулакхаш а дергда цар вай низ бохабе. Iазапаца кIалбитача аттагIа хул царна лийцача нахага шоаш яхар дайта.

Магомадов хьалхара водаш вацар иштта этапе. Цунна дика довзар набахтарен лагеререн гIулакхаш, лийца боахкараш, уж лорабераш, цар хьакимаш. Ше нохчо вар из. Эггара хьалха лоацаш цо ше дийцачох, из лаьцавар харц ахча деш хиларах 1922 шера. Цу хана дена дукхаза а лийца хиннав из. Дукхаза иддав лагерашкара. Сога кхо бIаь шу гаргга суд йоалл, оалар цо, дош ца хетачох. Из къуй тхьамада вар. Цо аьнар закон дар царна, цунга хаьтта мара хIама дицар.

Тха тIолхашта тара дацар СаIида барзкъаш. Цунна тIаювхар зипа костюм, кетар, унташ, лергаш дола дика кий туллар. ТIа-кIал буллаш боккха аьха юврагIа бар. ХIаьта ше тхо санна моцала низ беха а вацар из. Лоацца аьлча, лийцача наха юкъе аьла санна лоархIаш вар из. Цо дукха дувцар тхона лийцача наьха вахарах. ЛадувгIа дог доагIаш а хьаьца хьаькъал долаш а хулар цуи къамаьл. Цкъаза хеталора ер санна кхеташ вола саг ма тамаш я иштта дукха набахтенашкен лагерашкен валлар, аьнна. ТIемах лаьца (хIаьта тхо этапе долхача хана Сийлахь - боккха Даймехка тIом бар беш. Цу тIем тIа вай котдовлилга ловш а котдовргхиларах тешаш а вар из) е политически темах цо дувцар цхьан дипломата къамаьл санна хулар.

— Арахьарчул паргIатагIа хет сона лагере, со укхаза хьакхаштагIа лелалу, — оалар СаIида.

Из санна, дукхаза лийца хиннача нахах се дIатеха новкъа а хетар сона, хIаьта СаIид вайза, хIана дар а хац, доккхал дора аз.

СаIидаца бар из вовзаш а цунна бовзаш а бола дукхаза суд яь Бондаренко Филипп, Ищенко Иван, кхыбараш а. Наькъа долхаш, мецеи хьоген дале а, цхьацца хIамаш дувцар оаха.

— Дукха дезал бар тха, — яхаш дувцар Бондаренкос. — Дика дахаш а дар. Массане къахьегар, гота оахоша йоаллайора. Шерч, говраш яр, доахан, хьакхарч яр. Саг ца оттаенш беррига боахам рахоша лелабора. Кулакаш а даь, СибарегIа дIадахийтар тхо, доалахьа мел дола хIама дIа а даьккха. Тха дукхача дезалах дийна кIезига бисар. Украине тхо даьхача санна, атта дацар СибарегIа. ХIаьтта кхелета зIамсаг вар со. Моцало кIалвита хIамаш лечкъаде волавелар. Лаьцар къоал гуча а даьнна. Суд техкар. МукъаваьннаIа, цIавахача, кхы дикагIча хьал тIа бацар тхабараш. Юха а къоал де волавелар, къел ла ца могаш, къахьегарах вахa кхоачамболаш хIама хьа ца хуландаь. Иштта телхар са вахар.

Цу тайпара дар Ищенкос а, кхычар а даь къамаьлаш. Шоаш ду къамаьл цар дора эггара бIехагIча меттала. ХIаьта а цхьацца маIан долаш хулар из дIауйла йнча. Царна юкъе бар, цхьаккха бахьан доацаш, зуламеза новкъа баьннараш а. Иштта чарех вар, масала, Фурцев.

Соца бар, со санна лийца нохчийн гIалгIайн. Уж санна рецедевисташ деце а, тхох а лоархIар паччахьалкхенна кхераме нах.

Дийнахь-бус цкъа йиь бIаь грамм маькхи селедкен мара лацар тхона. ХIаьта хина дIалаьрхIаяр оаха садоахаш хьахулаш йола вагона чура гIоа. Цох мотт а хьекхаш, хьогал дIайоаккхар оаха.

Нагахьа санна эшелоно цхьан станце бийса йоаккхаш хилча, конвоираш наб яйтацар тхога, вагонаш тIагIолла лелар уж, чIоагIа таташ а деш. ДукхагIйола бийсаш, иштта эшелон сецача йоахаш хулар. ХIаьта дийнахьа, нагахьа санна тха эшелон сеца станце дукха ха яккха езаш моттиг эттача, вагона наIараш хьа а йийлле, саг тIераваьннавий хьажа боахкаш санна, конвоираша жа санна, вагона цхьан миIинге дIачу а тоIадийя, цхьацца воаккхаш вокх миIинге лоахкар тхо, сиха ца водачоа хIама а тохаш.

Из дерригa Iазап ловш, пхийтта дийнахь - бус наькъа хинна тхо, кхыча лагере дIакхаьчача, адамашта тара дацар.

Станцера лагере дIадигар тхо гIаш, хIаьта дилла доккха лоа уллача новкъа. Дуккхабараш дIа ца бохалуш, лейла, Iохувшар, хIаьта бохалуш бараш царна сердар, уж бахьан шоай сайца латта безандаь.

Дукха ха яккха йийзар лагере дIа ца кхоачаш, бе безар бIаьха никъ беце а.

Юххера а лагере дIакхаьчар. Бане дигар. Цу этапе хиннача шин кIирагIа, дисараш а гIелденна, унзара дар тхо. ХIаьта а тхо гIаддахадар этапа Iазапа кIалхара тхоаш довларах.

Бакера даьлча, лаьтта Iочуяьха яьча баракашка дигар тхо. ЧIоагIа тара яр уж желашта. Тиша шин гали вIашагIхетта яь метта лоачараш а енна, уж херх хьекха яьхача дахчан гамех хьалйиза дахийтар тхо. Уж дукха чуйоххацар оаха хьаяниз боацандаь. Цох хьахилар тхона кIалбилла мотт.

Дерзанча улгаш тIа уллаш санна хала дацар иштта баьна «метта» алла. Дукхача хана улгаш тIа ихкача тхона цох хетар кIаьда мотт, хIаьта йIайхача баракax — ясамале. Тхона хьалха хиннача лагере цIакха бIарга ца дайна хIама дар из.

Лаьца воаллача сага цо тохкачарех эггара йоккхагIа тIакхоачa хало я бIаьхача новкъара этап. Иштта яр тха этап а».

Унхаза бувца нах дагалаьца а боацаш, бокъонца хинна ба.

Ю. ЧАХКИЕВ.

Яздеш да керда роман

Укх деношка вай республике хьоашал деш ва Москве вахаш вола гIалгIай йоазонхо. Торшхоев ИбрахIим.

Дешархоща, болхлоща, бахача нахаца дукха вIашагIкхетараш хилар И. Торшхоева. Шийн кердача произведенеех а долтаханарча шийн вахарах а долча хаттараштa жоп делар цо наха.

— Хувцамаш хиннадий вай республикe? МалагIаш да Iа эггара хьалха зийнераш?

— Кхы Iа яха башха хувцемаш хиннадац. Вешта со-м кIезига ха яикха вена а каст-каста цIа ца веча валац. Цудухьа аз зувргдолаш хIама эргадаьннадац.

— ХIанз фу бахьан долаш венав хьо?

— Йоазонхой Союзо вина командировка я са. Материал гулъеш ва со Тутаева Аьсетах. Цох роман язде дага волаш.

Редактор
О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

7 ДЕКАБРЬ

ЕРА

I ПРОГРАММА

6.30 — 120 минот.

8.35 — Мультфильмаш.

9.05 — Футбол. УЕФА кубок. Финала 8-гIа дакъа. «Динамо» (Киев) — «Фиорентина» (Итали)

12.15 — Берий сахьат (английски мотте урокаца).

15.35 — Концерт.

18.05 — Документальни фильм.

16.35 — Импульс.

17.20 — Польски няли концерт

18-05 — Iаьдах — Советашка.

18-35 — Тахан дунен тIа.

18.50 — «Цыган», яха художественни филам. 4-гIа сери.

21.00 — «Ха».

21.40 — Актуальни интервью.

21.50 — «Музыка эфире». 1-ра дакъа.

22.50 — «Тахан дунен тIа».

23.05 — «Музыка эфире». 2-гIа дакъа.

II ПРОГРАММА

8.00 — Iуйрийнара гимнастика.

8.15, 11.15 — «Iалама къайленаш». Альманах.

8.35, 9.35 — Природоведени. 5-гIа класс.

8.55, 9.55 — Документальни фильм.

9.05 — Испански мотт. Iомабу 1-ра шу.

10.05 — Испански мотт. Iомабу 2-гIа шу.

10.35, 11.35 — Биологи. 8-гIа класс.

11.05, 23.05 — «Кердадараш».

12.05 — Эстонски ССР Гостелерадио. «Тийна» яха Л. Аустера балет.

13.45 — Документальни фильмаш.

16.45 — «Кердадараш» (гIалгIай меттала).

16.55 — Документальни фильм.

18.20 — Информационно-музыкальни программа.

18.45 — Хоккей. Товарищески вIашагIкхетар. «Эдмонтон Ойлерз» (Канада) — «Химик» (Воскресенск). Канадера передача. Перерыве (20.00) — «Бийса дикаьйла хийла шун, бераш!».

21.00 — «Ха».

21.40 — ДоттагIий экран. «Ранение» яха художественни фильм. (ГДР, 1985 ш.). Премьера.

8 ДЕКАБРЬ

IIАЬРАСКА

I ПРОГРАММА

6.30 — 120 минот.

8.35 — Мультфильмаш.

9.05 — «Цыган», яха художественни фильм. 4-гIа сери.

10.30 — «...16 шу даланзем бонихагIен».

11.15 — Саг. Лаьтта. Воллени.

12.15 — «СтелаIад» яха халкъа кхоллама телепрограммай VIII Дунен халкъашта юкъера фестиваль.

15.35 — Са безам — казакий нилни».

15.15 — «Вижу солнце» яха берашта дола художественни фильм.

17.15 — Документальни фильм.

17.25 — «Берашта оакхаргех».

17.55 — Къамашта юкъера гIулакхаш: вай ханарча хьаштацкара къаман политика проблемаш.

18.40 — «Тахан дунен тIа».

18.55 — Интерсигнал.

19.25 — Дезала экран. «Старая азбука» яха художественни фильм. (Духхьашха).

21.00 — «Ха».

21.40 — «Из хиннад... хиннад...».

22.00 — «Взгляд» яха программа.

II ПРОГРАММА

8.00 — Iуйрийнара гимнастика.

8.15, 11.15 — «Iалама къайленаш». Альманах.

8.35, 9.35 — Литература. 8-гIа класс.

9.05 — Английски мотт. Iомабу 1-ра шу.

10.05 — Английски мотт. Iомабу 2-гIа шу.

10.35, 11. 35 — Вайна гонахьара дуне. 1-ра класс.

10.55, 11.55 — Документальни фильм.

11.05, 23.20 — «Кердадараш».

12.05 — «Ранение», яха художественни фильм.

13.30 — Ритмически гимнастика.

14.00 — Документальни фильм.

17.05 — «Кердадараш» (нохчий меттала).

17.15 — Документальни фильм.

18.40 — «УнахцIено» (нохчий меттала).

19.10 — Мультфильм.

19.20 — Информационно-музыкальни программа.

19.45 — «Адъютант его превосходительства» яха художественни фильм. 4-гIа сери.

21.00 — «Ха».

21.40 — «Гобсек» яха художественни фильм.

23.30 — РСФСР городий телестудеш. А. Шнитке. «Стихи покаянные» яха Горьнера передача.

РАДИО

7 ДЕКАБРЬ, ЕРА

7.40 — Сихдалара барган еттаw.

7.50 — 8.00 — Хоамаш. Хаоттам.

8.15 — Передачай программа.

8.20 — Республикански газетий обзор.

8.30 — 9.00 — Иллеш дIаоал Албаков Амира (гIалгIай меттала).

11.15 — «Патриот».

11.30 — Дика товараш — дукхагIа (гIалгIай меттала).

11.45 — 12.00 — Керттера критерий — дикал.

17.15 — Передачай программа. Хаоттам.

17.16 — Халкъа хьаькъала хьасташ (нохчий меттала).

17.31 — Художественни самодеятельноста концерт (нохчий меттала).

18.00 — Керда хоамаш.

18.10 — Керда хоамаш (нохчий меттала).

18.20 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала).

18.40 — 19.00 — Цицкиев Идриса иллеш (гIалгIай меттала).

8 ДЕКАБРЬ, IIАЬРАСКА

7.40 — «Юрта Iуйренаш».

7.55 — 8.00 — Хоамаш. Хаоттам.

8.15 — Передачай программа

8.20 — Республикански газетий обзор.

8.30 — «Юрта вахар» нохчий меттала).

8.45 — 9.00 — Дикал — предприяте кизга (гIалгIай меттала).

11.15 — 12.00 — Иллеш дIаоал Минцаев Мовсара (нохчий меттала).

15.30 — Перестройка — публициста бIаргашца (гIалгIай меттала).

15.45 — 16.00 — Реклама (гIалгIай меттала).

17.15 — Передачай программа. Хаоттам.

17.16 — Халкъа эшача товараштa — лакха дикал (гIалгIай меттала).

17.31 — «ЦIе сийгаш» (гIалгIай меттала).

17.46 — Концерт.

18.00 — Керда хоамаш.

18.10 — Керда хоамаш (нохчий меттала).

18.20 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала).

18.30 — Хоамаш.

18.40 — 19.00 — Вахара хьисап — советски (нохчий меттала).

Хоттам

Тахан республике гIоллен Грознен хувцалуш морхаш а йолаш, йоачан а йоацаш, ша билла а йолаш, малхбузехьара секунде 2—7 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилен фегара температура республике —4 +1, Грозне —2 0 градус йолаш хилен тарлу.

Кхоана морхаш а йолаш, лоа а делхаш, тайп-тайпарча оагIонашнахьара секунде 3—7 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилен фегара температура бийсана 6—11, дийнахьа 1—6 градус шелал йолаш хилен тарлу.

Метеостанци.

Къаракъа хьаьшаша — милиционерага:

— Фу дувц Iа, фу малар дувц Iа, новкъост начальник? Тха яр-м кооператив я...

Къаракъа шуша — психиаторга:

— Доктор, гIо де сона: хIара буса гIанахьа духьала ух сона са клиенташи цар дIатела тумаши.

Х.-Б. ИСРАИЛОВА сурташ.

Газет арадувл шинареи, ереи, шоаттеи деношка

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске ул., 92. Телефонаш: редактора — 22-45-57; редактора заместитела — 22-85-07; бехк тохкама секретара — 22-84-68; отделий: партийни вахара — 22-53-12, промышленностен транспортен — 22-75-81, 22-65-01; юрта боахама — 22-47-84, 22-90-66; культура — 22-64-75, 22-75-78; письмой — 22-85-64; машинописни бюро — 22-89-51; корректорски — 22-89-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 22-45-57; заместителя редактора — 22-85-07; ответственного секретаря — 22-84-68; отделов: партийной жизни — 22-53-12, 22-54-84; промышленности и транспорта — 22-75-81; 22-65-01; сельского хозяйства — 22-90-66; 22-47-84; культуры — 22-64-75; 22-75-78; писем — 22-85-64; машинописное бюро — 22-89-51; корректорская — 22-89-88.

СФ05308. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 3597.